

III. 4321 c.

A

FELSŐ-ZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1900. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 23-ÁN

MIGLÉSZEN TARTOTT

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Szerkesztette :

Hutka József

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

III. 4321 e,

A

FELSŐ-ZEMPLÉNI EV. REF. EGYHÁZMEGYE

1900. ÉVI AUGUSZTUS HÓ 23-ÁN

MIGLÉSZEN TARTOTT

KÖZGYÜLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Szerkesztette :

Hutka József

EGYHÁZMEGYEI PAPI FŐJEGYZŐ.

*A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye 1900-ik évi
augusztus hó 23-án Miglészen tartott őszi közgyű-
lésének*

j e g y z ő k ö n y v e.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye 1900-ik évi au-
gusztus hó 23-án Miglészen tartotta meg őszi közgyűlé-
sét Hajzer Endre h. esperes és Bernáth Elemér egyház-
megyei gondnok elnöklete alatt.

J E L E N V O L T A K:

Fejes István s.-a.-ujhelyi lelkész tb. esperes; Ujj
István, Kozma Antal, Szegő Benő, Kádár János papi;
Dókus Gyula, Dókus Ernő, gróf Lónyay Gábor világi
tanácsbírák. Persenszky János n.-toronyai, Kozma Gedeon
szöllőskei, Bottka Bertalan gercselyi, Szombathy Antal
kolbásai, Erdélyi András lasztóczy, Virág József laszto-
méri, Tudja Mihály deregnyői Gyarmathy Soma bodzás-
ujlaki, Soltész Gyula kis-ráskai, Kiss Tamás málczai,
Tomory Pál m.-izsépi, Réz László homonnai lelkészek.
Ujlaki János tussai h. lelkész. Kálniczky János revisesei
s megválasztott miglészi lelkész. Lukács Mihály s Mi-
zsák Péter tanítótestületi képviselők. Sallai Simon lasz-
tóczy, Soltész Károly morvai, Rácz Endre bánóczy, Kun
József szöllőskei, Illés János n.-ráskai, Varga József kis-
ráskai, Ónodi Miklós málczai tanítók. Dezső Julia abarai

tanitónő. Bessenyei István miglészi főgondnok. Szakácsy Vince presbyter a gercseyi egyház képviselőjében s ezeken kívül még több egyházi képviselő.

Mint jegyzők: Hutka József papi — Dókus László világi főjegyzők. Péter Mihály papi — és Bernáth Aladár világi aljegyzők.

1. A közgyűlés templomi istenitisztelettel kezdődött, mely alkalomból Tomory Pál m.-izségi lelkész imádkozott.

2. Istenitisztelet végeztével a tanácskozás a templomban vette kezdetét s Bernáth Elemér gondnok szívesen üdvözölvén a gyűlés közönségét s megnyitván a gyűlést, mindenek előtt mély megindulással s kegyeletos szavakkal jelentette, hogy egyházmegyénket nagy veszteség érte azáltal, hogy Sárkány Imre egyházmegyénknek köztiszteletben és szeretetben állott esperese augusztus hó 15-én váratlanul elhunyt s ennek következtében indítványozza 1-ször; hogy az elhunyt esperes emléke jegyzőkönnyvilég örökíttessék meg, 2-szor hogy a gyászoló családnak részvétét fejezze ki az egyházmegye közönsége.

Egyházmegyénk közönsége mély fájdalommal és őszinte gyászérzelmével veszi tudomásul a gyászeset bejelentését s bár az elhunyt férfiú iránti hálás tiszteletének és kegyeletének már végtisztessége alkalmával megható módon adott kifejezést, most midőn emléke ismételten felujtattik, benső meghatottsággal áll meg behantolt sirja felett s itt e helyen is leteszi ravatalára az emlékezés koszoruját. 60 évre terjedő életidejéből 30 éves lelkészi pályáját egyházmegyénk kebelében futván meg, ama hü szolgálak közé tartozott, aki Istentől nyert tehetségeit

Isten dicsőségére, családjá s embertársai javára gyümölcsöztette. Elejétől végig áldása volt egyházi életünknek, ugyis mint gyülekezetének bölcs és szerető lelkipásztora, „ugyis mint egyházmegyénk különféle hivatalainak hűséges és fáradhatlan hordozója.

Mindjárt lelkészi pályájának elején az 1875-ik évben az aljegyzői tollal tisztelte meg az egyházmegye; majdan egyházmegyei tanácsbíró, — gyámügyi-, számvéveségi-, lelkészértekezleti- s egyetemes tanítóértekezleti-elnök s két évig esperes volt. A hazának hű fia s a magyar állam eszmének a tótajku vidéken valódi apostola, a társadalmi s politikai életnek is kimagasló alakja s itt is több megtisztelő állásnak birtokosa. Mint ember tisztakezü és jellemü, hű férj és gondos családapa volt. Méltóan mondhatjuk azért, hogy benne a protestáns papságnak egyik tudományos és kimagasló tagját veszítettük el. Időelőtti elvesztésében vigasztalásunk csak az, hogy jó cselekedetei által maradandó emléket emelt magának közöttünk s élete követendő példa gyanánt fog ragyogni az utókor előtt!

A gyászoló családhoz való részvét kifejezését is egyező akarattal és érzéssel fogadván egyházmegyénknek e gyűlésen megjelent közönsége, azt jelen jegyzőkönyvi pontnak elküldésével ezennel kifejezi s kéri a mindenható Istent, hogy vigasztalja meg a mélyen kesergő özvegyet és árván maradt gyermekeit s keresztyéni nemes megnyugvással mondhassák: „Az Ur adta, az Ur elvette, áldott legyen szent neve érette!“

3. Olvastatott Kun Bertalan püspök urnak Sárkány Imre esperes elhalálózása alkalmával az egyházmegyéhez intézett részvétirata.

Közgyűlésünk hálás köszönettel fogadja egyházkerületünk főpásztorának elhunyt esperesünk halála után maradó mély gyászunkban osztozó részvétét s e jóleső figyelemért a Méltóságos és Főtiszteletű Püspök ur iránt érzett hálájának jegyzőkönyvi kivonata ad kifejezést.

4. Az egyházmegye gondnoka jelenti, hogy mihelyt tudomást szerzett az elhunyt esperes elhunytáról, azonnal megbizta Hajzer Endre hivatalkorra legidősebb papi tanácsbíró, hogy az esperesi hivatalt vegye át, annak teendőit végezze, jelen gyűlésre az esperesi jelentést szerkessze meg s a gyűlési tárgysorozatot készítse el.

E jelentés tudomásul vétele mellett közgyűlésünk az esperesi hivatal további vezetésével Hajzer Endre hivatalkorra legidősebb papi tanácsbíró bizta meg s egyuttal elrendeli, hogy az esperesi hivatalra való szavazatok Hajzer Endre h. espereshez ez évi deczember hó 1-ig adandók be s ha az első szavazás alkalmával senki sem nyerne abszolút többséget, az új szavazatok ugyancsak a h. espereshez jövő évi március hó 1-ig adandók be. A szavazatszedő bizottság tagjaiul megválasztattak a h. esperes elnöklete alatt: Fejes István tb. esperes és Dókus Gyula világi tanácsbíró. Jegyzőül; Bernáth Aladár világi aljegyző.

5. Hajzer Endre h. esperes jelenti, hogy b. e. Sárkány Imre esperes temetése augusztus hó 18-án d. u. 3 órakor ment végbe. A temetésen az egyházmegye lelkesi kara csaknem teljes számban jelen volt, a tanítói

karból is számosan jelentek meg. Ezekenkívül jelen voltak: Dókus Ernő, Mándy István egyházmegyénk világi tanácsbírái, Révész Kálmán esperes és Oláh Péter az abauji egyházmegye részéről, Ungból több lelkész és tanító, a testvér ág. ev. egyház részéről Kozlay József pazdicsi ág. ev. lelkész s ezen egyház tanítója, Gálszécs városának minden rendű és rangu közönsége, ezek között a különböző felekezetek papjai s a közel s távol vidékről az elhunynak számos tisztelője és barátja. A ravatalra az egyházmegye lelkészi és tanítói kara is helyezett koszorukat. A szorongásig megtöltött templomban a halotti beszédet Fejes István tb. esperes Pál apostolnak Timóthoz írott első levele VI. rész 11—12-ik verse alapján mondott. Ugyanakkor a templom előtti térségen a templomba be nem lért közönség előtt Hutka József bánóczi lelkész egyházmegyei főjegyző Pál apostolnak Zsidókhöz írt levelének 13 r. 14 v. alapján tartott beszédet. A sirnál pedig Péter Mihály egyházmegyei aljegyző mondott siri beszédet. A városi kaszinó részéről Dr. Elek Imre kartársi tag bucsuztatta el az elhunytat.

E jelentés tudomásul vétele mellett, hogy az elhunyt esperes emléke annál méltóbban megőriztessék egyházmegyénk elhatározta, hogy Fejes István beszéde és Péter Mihály siri beszéde egész terjedelmében jegyzőkönyvbe vételessék.

A beszédek ekként következnek :

Halotti beszéd

Sárkány Imre felső-zempléni esperes felett.

Pál I. Timóth VI. 11—12.

Te pedig oh! Istennek em-
bere, kövesd az igazságot, az is-
teni szolgálatot, a hitet, a szere-
tet, a békességes türést, a szelid-
séget. A hit által való nemes
harcot harcolod meg; ragasz-
kodjál az örökélethez, melyre
hivatattál is és nemes vallásté-
tellel vallást tettél sok bizonyosá-
gok előtt.

Szent könyvünknek eme szavaival nyitom beszédre ajkamat gyászos koporsód felett, te ifjuságotmtól kezdve velem egy gondolatban élő barátom, te velem egy mély meggyőződést követelő pályát, apáink pályáját választott s ezt már hiven meg is futott lelkéstartásam! Le-teszem kezemből e szent könyvet és könyvem csordul rá, hogy koporsód felett kellett most ama szavakat elolvasnom. Óh te Istennek em-berre, mily hamar telt be rajtad nagy aposto-lunknak amaz önmegtágadással telt indoklása, a melylyel ő nekünk a felolvasott szent ígéket lelkünkre kötötte, mondván: mert semmit sem hoztunk a világra, kétség nélkül semmit ki sem vihetünk. (I. Tim. VI. 7.) Midőn ennek a szent egyháznak harangjai megcsendültek, még a te lelkedben is vissza csengtek az apostol szavai, vissza még az elmúlt vasárnapon is: hagyom neked az Isten előtt, a ki megelevenít minde-eket és a Jézus Krisztus előtt, a ki bizonyosá-got tett ama vallástételtől, hogy megtartsad e parancsolatokat tisztán és feddhetlenül a mi

Urunk Jézus Krisztus megjelenéséig, — (I. Tim. VI. 13—14.) és ime most már nem hallok többé e buzdító, lelkesítő szavakat, nemes pályád be van végezve, eltávozál! Itt hagyta az isteni szolgálatot, itt hagyta minket barátait, társait, itt hagyta gyülekezetét és itt hagyta drága kedveseidet, a hű nőt, 29 éven át nemcsak életednek, de lelkednek is méltó társát, a jó és hálás gyermekeket, szerető testvéreidet, itt hagyta a mit bírál, a mit szeretél mindent, mert semmit sem hoztunk a világra és semmit ki nem vihetünk.

Mindezeket nekem kell most feletted elmondanom, eltávozott barátom! Nekem, a ki lelkedhez oly közel állottam, hogy jobb szeretnék a gyászolók között zokogni hamvaidd felett, mint hirdetni e szent helyről a veszteséget, mely haláloddal annyi szívet ért és jobb szeretnék, magam is, szívemben megsebzett könnyeket hullatni inkább, mint vigasztaló szavakat keresni számotokra, ti lelketek mélyében megsebzett s galambként nyögő kedvesei az elhunyt hű férjnek és apának! De mégis megteszem mindakettőt. Talán jobban megértitek ti mindnyájan, társai és hivei, ha a vesztes szív hirdeti közös veszteségünk nagyságát; talán jobban megérzitek, ti zokogó kedvesei, ha könnyező hajlik felétek, hogy résztvevő kezeivel letörölje kiomló könnyeiteket.

Sárány Imrének, a gálszécsi református szentegyház lelkészének, a felső-zempléni egyházmegye esperesének koporsója felett állunk, szomorú halotti gyülekezet! Az Istennek em-

bere nyugszik itt előttünk, lehunyt szemekkel, meghidegült ajakkal. Az Urnak és az ő szent ügyének buzgó szolgája hagyta itt porsátorát e koporsóban, melyre fel van téve a kezéből kiesett fegyver, a biblia, a melylyel ama nemes harcztot megharczolta a végsőkig, utolsó lehelletéig. És ha bármely pályán veszteséget jelent nekünk egy hü és kötelességét nemes odaadással végző embertársunk halála : ha megkülönböztetjük és pedig méltán azokat is, kik földi létünk nagy érdekeinek és céljainak tettek munkálkodásukkal kiváló szolgálatokat: ugy minden habozás nélkül veszteségnek kell tartanunk azoknak az embereknek halálát, a kik már hivatásuknál fogva is az emberiség szent és örök érdekeinek szolgálnak, a kik közül a legkisebb is, a legigénytelenebb is, a lélek legszebb erőit oly munkára fordítja, a mely az örök szépet, az örök igazat, az istenit van hivatva megtestesíteni e világban ; a kik az égbe függesztett szemekkel járnak az emberek között e földön, hirdetve a világban élőknek, hogy van Isten országa is, van lélek is, van örök biró is, ekép az ember magas rendeltése és életének végeztelje a föld felett az ég, annak örök kincseivel. Óh! a lelkeszi pálya nemes pálya, dicsőséges hivatás! Szép, szép nekünk, a föld értékeiből talán keveset birva is, haladni és küzdeni ama szent parancsolat nyomán; hagyom neked az Isten előtt, a ki megelevenit mindeneket és a Jézus Krisztus előtt, a ki vallást tett az örök életről, hogy megtartsad e parancsolatokat tisztán és fedd-

hetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljöveteléig!

És Sárkány Imre így haladt és így küzdött. Megtartotta a parancsolatokat tisztán és feddhetetlenül. Mint az Istennek embere követte az igazságot, a mely a Jézus Krisztusban megfeszítettett e földön; kereste azt e véges, korlátolt határok közt, a maga véghetetlenségében; itt az ingatag nézetek és vélemények hullámzásai között ragaszkodott ahhoz, a mi szent és állandó. Mert az igazságtól és meggyőződéstől el nem tántorodni, mint nem tántorodott el István, az első vértanu, hanem megköveze is csak az égen esüggött, mondván: látok megnyilatkozott egeket és látom az ember fiát az Isten dicsőségének jobbán; vagy mint nem tántorodtak el a máglyalángok közt és a börtönök penészében a kereszténység első uttorói, vagy mint édes hazánkban, a mi hitbeli elődeink, a gályarabok a lánczok között, hanem akkor is bátor lélekkel énekelték: „Az Isten a mi reménységünk, midőn reánk tör ellenségünk“ — ez a pap dolga. —

Gyakorolta ő buzgón és lelkesen az isteni szolgálatot: lelke át volt hatva nemcsak tudatától, hanem érzetétől is annak, hogy Istenben kell élni az emberi léleknek a mely Istentől származott. A világnak szolgálata, ha téves utakra vezet az embereket; ha az élet versenyében vergődő lelkek, a küzdő tér porában nem látják meg a boldogság biztos utjait: valakinek mondani kell, hirdetni kell, hogy nem lehet szolgálni két urnak az Istennek és Mammonnak; valakinek rendületlenül meg kell állani

a szédületes tetők felett is egy ponton, ezt mondván a Krisztussal; távozz tőlem sátán, a te Uradat Istenedet imádd és csak egyedül ő neki szolgálj, — ez a pap dolga. —

De követte ő a hitet is, mert az igaz ember hitből él; azért lelkünk hitével áthatni a lelket, hogy az Istenben vetett hit ereje megtartsa a békét az emberek között és védje és oltalmazza azt az egyes emberek szívében is, mint a nyugalom és idvesség egyedüli alapját, — ez is a pap dolga.

És mindezt tennie kell egy igazi papnak, szeretettel, béketűrőssel, szelidséggel. A hol a szeretet pusztulóban van, a papnak oda kell menni és élesztgetni azt a kialvó tüzet, mely új életet teremt a sivatagokban is; a hol a lelkekben nyugtalanság és háborgatás van, oda béketűrést kell a papnak vinni, hogy földi baját ne tetézze az Ist-nadta ember saját lelke romlásával; a hol a vad indulatok főket vesztve rombolnak itt a családban, ott a társadalomban, a papnak ebbe a viharba is be kell lépnie az emberi szív szelidségével és nyugodtan kell maradnia, mint Jézus maradt a háborgó tengeren, hogy reményét ne veszítse az ember sülyedésén aggódo nemesebb lélek, — ez a pap dolga.

Mi is e világban élünk, t. Gy. Körülöttünk zajong ennek a rövid életnek minden tüneménye és története. És ha valaha, a mai élet nehézségei között, van munka a pap számára elég. Ott a fény mellett sötéten veti elénk árnyékát az emberek nyomora; azokhoz, a kik ezzel küzdenek, a papnak mindig kell lenni

egy vigasztaló szavának és ha lehetséges, egy darab kenyérének is. Amott az erőszak a jogtipráson építi hatalmát, a papnak kell lenni bátorságának nem habozni a gyöngék védelmében; de kell lenni bókétűrő lelkének is, a melylyel lecsilapítsa az elnyomottak zajgó szenvedélyeit. A papnak sajátjává kell tenni a legnemesebb emberi érzéseket, mert ő e földi világ harczi közt is az Istennek embere. Szeretet által lehet a világot tökéletesíteni, megtartani, mert a szeretet a tökéletesség kötele. Ezt hirdetni, ezt tanítani és erre tiszta és feddhetlen étellel nemes példát adni, — ez a pap dolga.

Jó papot veszteni nagy veszteség. Ismerjük el ezt legalább egy hü lelkész koporsójánál, mert sajnós, a világ nem méltányolja mindenkor kellőképen azt a szolgálatot, a mit az Istennek emberei a világ érdekében annyi önfeláldozással tesznek. Nem panaszként mondom ezt, és nem anyagi kincsekre gondolok, mikor ezt mondom, az apostol elég világosan tudunkra adja, hogy nem is a világban kell nekünk keresnünk a mi igaz jutalmunkat. A papi pálya dicsősége éppen abban nyilvánul, résztvevő h. gy! hogy minket az apostol szolgálatunk jutalmáért az öröké!etre utal és jaj annak a papnak, a ki hivatásának ezen magas szentségét keblében nem hordozza, a ki meg nem érti és nem követi a parancsolatot: ragaszkodjál az örökélethez, melyre hivatattál is és a melyről vallást tettél sok bizonyosságok előtt! A boldogtalanok és szerencsétlenek közt, csak egy ember lesz boldogtalanabb és szerencsétlenebb

és ez a pap, ha teljes földi jutalmat vár az Isten ügyének szolgálatáért. A kik azt állítják, hogy az Isteni szolgálat külső kereskedés, azok az igazságtól megfosztottak. (I. Tim. VI. 5.) Elég neked, te paptársam, ha hirdetted az örökigazságok magvait; de ne itt vagy amott várd a te aratásodat, hanem láthatatlan mezőkön, mert a ki vet a léleknek, a lélektől arat örök életet. Hitet keltettél a csüggedő lelkekben; visszaadtad az elvesző embert önmagának; a töredező nádszálat megmentetted; az elesettet fölemelted? im, nézd, mindezek az Isten színe előtt leborulva hálát adnak lelki üdvösségükért és ha a világ nem tudná, de az Isten látja, hogy az örökélet felől vallást tettél sok bizonyságok előtt. Ez a pap jutalma. Mustármagot vetünk mi, melynek növekedése titkos és esendes, mint minden a teremtés és alkotás munkájában; de hát hol van nagyobb boldogság, mint annak érzete, hogy az Isten lelkével és erejével isteni munkát végezhetünk a mulandó világban? Ez a pap boldogsága. — Az örökéletre kell nekünk néznünk és nemes vallástétellel arról kell nekünk vallást tennünk sok bizonyságok előtt, mert semmit sem hoztunk e világra és kétség nélkül semmit ki sem vihetünk. Minden veszendő, csak az Isten örök és az ő országa; elmulik e világ és ennek ábrázatja, de a ki Isten akaratját cselekszi, az örökké megmarad.

Ily örökéletre néző papot vesztettetek ti is, ti e szent egyháznak gyászbaborult hívei. Itt szolgálta ő köztetetek az Istent hosszú óvek

során át; mint az Istennek embere járt előttetek az igazság utain; hitével hitet keltett bennetek is; szeretetével átölelt mindnyájatokat; békétűrésével, szelidségével mutatta, mint kell az embernek embertársa iránt viseltetni, mint kell Istenben bizó szívvel hordozni az élet keresztjeit is. Ez az Istennek embere a hit által való nemes harczot, előttetek, szeméitek előtt, harczolva, itt tett vallást, a ti bizonyág tételeitek előtt az ő hü és igaz papi életéről. Oh! méltán, méltán gyászolod őt, te gálszécsi nemes egyház, mert életének javát teneked szentelte, lelkének legnemesebb erőit közöttetek hagyta örökségül. Méltán csatlakoztok ezen egyház gyászához ti, e városnak minden rendü és hitü lakosai, mert a ti papotok is volt ő, a szeretetnek és békének hirdetője s a haza szerető honfiak között az egyetértésnek és testvériségnek buzgó apostola. De méltán gyászolod őt te is, te felső-zempléni ref. egyházmegye, a ki alig két óve, hogy ezt az Isten hü emberét bizalmaddal fölkeresve az esperesi kormányzói székbe ültetted. Mint az előtt papi tisztének betöltésében, ugy ezen a helyen is, bizonyágot tett ő előtted is az ő önzetlen odaadó szolgálatairól s hogy nem földi érdekekre nézve, de az örökélethez ragaszkodva végezte az utolsóig a reá bizottakat. Hűségéről bizonyágot teszünk itt mindannyian. Isten előtt, porait áldva, ismerjük el, hogy megtartotta a parancsolatokat tisztán és feddhetlenül a mi Urunk Jézus Krisztus eljöveteleig.

Ugy van, mert érted, hozzád, már eljött Ő.

Szállj hát Istennek embere Megváltóddal fel az örök Istenhez, a ki magához szólított! Szállj bátran és nyugodtan! Nézd mennyi bizonyágtétel kísér át oda a tulvilágba, az örökéletbe, a melyről nemes vallástétellel vallást tettél e földön is! Borulj le ott fenn az Isten előtt, a ki megelevenít mindeneket, és Jézu odhoz támaszkodva mondd: a hit által való nemes harczot megharcoltam, futásomat elvégeztem! És azután halld meg te is az Isten biztató szavát: Jól van, hü voltál mind holtodig, neked adom az életnek koronáját, menj be a te Uradnak örömébe!

És ti, gyászoló kedvesek, a közös veszteség érzetének ily megnyilatkozása előtt csak zokogjatok tovább is csendesen. Pap volt ő közöttetek is, veletek is. Példás élete tündöklött előttetek a családban, szerető szive melegséggel volt eltelve irántatok. Hinni, bizni tanított ő titeket is ebben a sok harczu földi életben; ha azért hittetek és biztatok a jó sorsban és boldogságban, higgyetek és bizzatok most is a fájdalom nehéz napjaiban. Ne ezekre a kihült tetemekre nézzetek, hanem a szivre, a mely szeretett, a lélekre, a mely megdicsőült, mert érettetek is ragaszkodott ő az örökülethez. Titeket sem akart ő elveszteni örökre, mert igen szeretett. Im, az égből egy csendes lassu szó hangzik alá, ő imádkozik ott a Jézussal érettek: Én nem vagyok többé e világon, de ők a világon vannak; Atyám, tartsd meg őket, mint én megtartottam, mikor még velök valék! — Forrjatok össze, nő, gyermekek, testvérek, a

szeretetben és úgy nézzetek utána kedveseteknek, a ki onnan felül is áld, mint áldott életében! Isten vigasza legyen veletek!

És most, Istennek embere, menj, én nem tartóztatlak tovább. Elfedett szemek előtt a halál gyászfátyola, de lelked itt marad közöttünk, mert az Isten megelevenít nekünk téged, hogy ne feledjük el a te életednek áldásos emlékeit.

Békesség veled! Elbocsátlak és megáldalak imádságomban az Atyának, a fiunak és a Szentlélek Istennek nevébe. Ámen.

Fejes István.

Siri beszéd

Sárkány Imre felső-zempléni esperes felett.

Szomorú halotti gyülekezet! Alig találok szavakat érzelmeim kifejezésére, mert ki hitte volna, csak napok előtt is, hogy megtörténjék az, a melynek mi szemlélői vagyunk?

Egy gyászos, megrázó esemény, melyet senki sem gyanított. A férfiú, a ki éveket, talán évtizedeket ígért, ime, ideérkezett s mi szomorúan állunk sirhalma körül. Ki hitte volna?

Hasonlít sz. h. gyülekezet az ilyen eset azokhoz a temetési jelenetekhez, mikor vihar vonul át az erdők felett s nem a gyenge fát hanem a hatalmas, kimagasló tölgyeket tépi ki.

Ime ily kiszámíthatatlanok az Urnak utai; azért mondja oly gyönyörűen a költő: „Isten, kit a bölcs lángesze föl nem ér!”

Ne kutassuk azért, miért történt ez, eszünk

ugysem éri fel, e sirhalom mellett csak a szívnek van joga beszélni.

Ha megkérdeznélek titeket, a kiket hozzá a vérség, a szeretet, az emberi viszonyok, a társaság kötelékei csatoltak, hogy mondjátok meg egy szóval, micsoda az érzelem, a mi szíveteket e sirhalomnál elfoglalja: bizonynyal így kiáltanátok fel Jerémiással: leesett a mi fejünknek koronája!

Leesett a ti fejetek koronája, hátrahagyott családjá. Mert ha én keresni akarnám azt a helyet, a hol épségben ragyog a példás családi élet koronája; a te homlokodon láttam azt. Itt ragyogtak a hitvesi szeretetnek, az apai hűségnek drága gyöngyei. Ritka ékszer az a mai korban, de a hol ott van, mint te nálad te példás családfő! meleg az a tűzhely.

Boldogság tanyáz ott a házban. — Mert szeretetednek jutalma lesz a viszont szeretet. Hitves, gyermekek, mint repkények erős tölgyet fontak körül karjaikkal. Ez a családi hajlékot egy oltárrá változtatta, melyről a legtisztább áldozat lángja lobogott fel. — Most mindennek vége. Az erős tölgy kidőlt, az áldozati tűz élesztője, a családfő elköltözött. — Méltán sirtok és sóhajtatok azért a prófétával: „elesett a mi fejünknek koronája.“

Leesett a ti fejetek koronája, gálszécsi nemes gyülekezet. Mert övéi voltatok ti is, s ha valaki, ő mint lelkipásztora e nemes gyülekezetnek, méltán viselte koronáját. Mennyi becses jó tulajdona a hű lelkipásztornak ragyogott az ő homlokán, melyet el nem homályosíthattak

sem mostoha idők, sem kedvezőtlen körülmények. Igen mostoha idők! milyen korunkban a vallásosság mély sülyedése, melyben erősen megállani, még a lelkipásztortól is nagy hűség és bizalom kívántatik, s ezek mellett a kedvezőtlen körülmények, egy nem népes, erőtlen, szegény gyülekezet fentartása idegen nemzeti-ségek és vallásfelekezetek között!

Az ő homlokán ily körülmények között 30 éves lelkészpályáján ott ragyogott a hitnek és bizalomnak drága köve az evangyeliom isteni erejében, ez viszont bizalmat és szeretetet gerjesztett hiveinél, hogy reá, mint valódi lelkipásztorra, búban, bajban vigasztalójokra, lelki javaik gondozójára tekintsenek, a ki őket az örök élet kies folyó vizére vezette s ez a kölcsönös bizalom és szeretet aztán megszentelte az ő törekvését, megacélozta akaratát is, megszentelte fáradtságát, nehéz körülmények között is tiszta sikerek előrérsével. Azért méltán sóhajthattok fel ti is, pásztor nélkül maradt nyáj: leezett fejünknek koronája.

De méltán gyászolhatunk mi is, f.-zempléni egyházmegye lelkészi- és tanítói-kara, mert feje lévén ő ennek a nagy kiterjedésű családnak is: mindazon tulajdonságokkal rendelkezett, melyek őt dicsekedésünkké, büszkeségünkké tevék. A tanácskozásokban böles és higgadt, a felügyeletben éber és gondos, a munkában tevékeny és fáradhatlan, az igazságszolgáltatásban humanus és pártatlan, első az egyenlők közt, de testvér az alárendeltekkel szemben: ezek voltak azon drágakövek, melyek őt rövid es-

peressége alatt ékesítették, számára szeretetünket és tiszteletünket biztosították. Hogyne kiáltanánk azért mi vezér nélkül maradtak: leesett a fejünknek koronája.

De ne, ne sirjunk mi sz. h. gyülekezet, töröljük le könnyeinket. Töröljétek le ti is, a kik őt, mint hü barátot, nemes keblü embertársat, mint igaz hazafit tanultátok ismerni, mert koporsó, sirhalom, és ker. hitünk arra tanit bennünket.

A ki úgy ólt, mint ő, hogy halála előtt ajkára vehette Pál apostol ama szavait: Ama nemes harcztot én megharczoltam, futásomat elvégeztem, s a hitet megtartottam! a ki így, ezt mondta: meghalhat-e az ilyen ember?

Nem, nem! csak a por az, a mi felett ma a halál diadalt aratott. A lélek visszatér Istenhez, ezt tanítja keresztyén hitünk.

Az ő lelke is ott pihen már az Ur trónja előtt, hogy elvegye jó cselekedetének jutalmát.

Szelleme, emlékezete pedig itt fog élni közöttünk, a családban, egyházában, a társadalomban, barátainak szívében, míg az erénynek becse lesz ezen a földön.

E hittel fektessük őt le siri ágyába s kívánjunk fáradt testének nyugodalmat, lelkének idvességet az egekben a Jézus által.

Ránk pedig, a kik itt maradtunk s még egy ideig bujdosunk e siralom völgyén, — de elmenendők vagyunk a minden élőknek után, — legyen az ő példája, intő, jó cselekedetre buzdító.

Elköltözött nemes lélek, Isten veled, Isten veled, Amen.

Péter Mihály.

6. Mándy István világi tanácsbíró, nemkülönben Babarék Dániel nagy-ráskai lelkész elfoglaltságuk; Dudás Lajos k.-azari lelkész pedig betegsége miatt nem jelenhetvén meg a gyűlésen, kéri elmaradásuk igazolását.

Igazolásuk elfogadtatott.

7. Horkay Bertalan abarai, Stephán Mihály csernahói és Sztankovics Lajos kis-bárii lelkészek e gyűlésről való távolmaradásukat nem igazolván:

Utasítatnak, hogy elmaradásuk okát jövő tavaszi közgyűlésünkön elfogadhatólag igazolják, ellenesetben egyenként 10 korona birságban fognak elmarasztaltatni.

8. Hajzer Endre h.-esperes felolvasván esperesi jelentését, ezen jelentés egész terjedelmében jegyzőkönyvbe igttatni rendeltetett, mely is ekként következik:

Nagytiszteletű Egyházmegyei Közgyűlés!

Nem hittem volna, hogy e helyről nekem kell szólnom, hogy elköltözék az, akinek meg kellett volna nyitni egyházmegyei gyűlésünket s be kellett volna számolnia egyházmegyénk főlévi történetéről. Már csak annak a meggondolása is, hogy egy sokkal idősebbnek kell e gyászos eseményről megemlékezni, mennyire megrázó, hátha még meggondoljuk, hogy kit veszítettünk el Sárkány Imre elköltözésével. Igen mert, az ő helye lett üres, az ő helye, aki egyházmegyénkben oly ritka hűséggel, tapintattal, bölcsességgel és igazságérzettel vezette 2 éven át a diszes esperesi hivatalt, aki 30 éves lelkészi pályája alatt egyházának, kartársainak, ismerőseinek, az egyházaknak és tanítóikarnak, hitvallásunk minden tagjának szeretetét és becsületét érdemelte ki,

aki társadalmi téren is büszkeségünk és dicsekedésünk volt.

Méltán zokoghatunk azért mi Nagyt. egyh.-megyei közgyűlés az elköltözött felett fájó zokogással és méltán mondhatjuk leesett a mi fejünknek koronája s ki fogja az ő helyét betölteni.

De csillapodjanak fájó érzéseink, az Ur akarta így, mert megdorgálja az Ur azokat, akiket szeret. Legyen meg azért az Urnak akarata! és mi ne kívánjunk mást most, csak azt, hogy az ő drága emlékezeté őljen mi közöttünk sokáig! az egyházmegye területén levő minden egyháztagnak szívében és hogy az Ur fizessen meg neki hü szolgálataiért a menyekben.

Most Nt. egyházmegyei közgyűlés amennyire a szokatlan körülmények megengedik rövid képet kell rajzolnom az egyházmegye féléves történetéről.

Legelsőbben is felemlitem, hogy a vallásos és az egyházi életet a mennyire ismerem, e félév alatt is eléggé virágzott az egyházmegye területén, de most is konstatálnom kell azt a mi már annyiszor felemlítettett, hogy t. i. a tanító hiányon még mindig nem tudunk segíteni, több egyházunk van tanító nélkül, sőt ujabban már a lelkészhiány jelei is mutatkoznak, amennyiben Miglészen a lelkészi állomás üresedésben van, a megválasztott Kálniczky János helyét csak szept. 1-én akarná elfoglalni, dehogya akkor is elfoglalja-e, az ujabban jelek után ítélve, nagyon kétes? Egyébiránt az e tárgyban az esperesi hivatalhoz intézett levele tárgyalás alá fog kerülni.

A lasztóczi lelkész Erdélyi András máj. 6-án hivatalába beiktattatott s épen én voltam Dókus László úrral a boldogult által a beiktatás végzésére kiküldve. Ugyan e napon igtattattak be hivatalukba Tomory Pál m.-izsépi, Bottka Bertalan gereselyi és Kozma Antal m.-jesztrebi lelkészek.

A f. évi június hó 15-én időszaki bírósági ülés tartott S.-A.-Ujhelyben; — tárgya volt Illés János n.-ráskai tanító fegyelmi ügye. Nevezett tanítót, mivel a bíróság az egyházi törvényekbe ütköző vétségekben hibásnak találva, nagy-ráskai állomásáról elmozdítandónak ítélte és az okozott költségekben elmarasztalta. Azonban nevezett a tussai egyházban talált állomást.

Ugyancsak felemlitem, hogy Főtiszt. Püspök urnak az esperesi hivatalhoz intézett leirata szerint a Szurdy és Kenessey alapítvány 1899. évi 400 koronás kamata sorrend szerint Felső-zemléni egyházmegyénknék esvén, a boldogult ennek odaitélése ügyében a segélyosztó bizottságot összehívta, a bizottság jan. 26-án tartott ülésében ezen alapítvány kamatát a sok adóssággal terhelt szőlőskei egyháznak ítélte oda oly kikötéssel, hogy az régibb terheinek törlesztésére lesz fordítandó. Mivel pedig a tavaszi közgyűlés 11-ik pontja szerint a szőlőskei adósságok rendezésével Kádár János és Dökus Gyula tanácsbíró urak bizattak meg, a bizottság felkérni határozta a boldogultat, hogy ezen 400 korona összeget nevezettnek kezéhez juttassa. A boldogult ezt bizonyosan meg is tette.

A július 1-én esedékes államsegélyek bizonyosan szintén elküldettek minden illetékes lelkész kezéhez; felemlitem azonban, hogy a miglészi lelkész részére kiutalt államsegély mivel az üresedés miatt nem volt ki- nek kiutalható külön elhelyezve a boldogult hivatalában őriztetett, azonban már a gyűlés előtt elküldtem a főtiszt. Püspök urnak.

Ezek azok Nagytiszt. egyházmegyei közgyűlés a melyekről röviden és a körülmények folytán bizonyosan csak hézagosan emlékezhettem meg. Egyébiránt a gyűlés asztalán lévő ügyek sorrend szerint tárgyalás

alá kerülnek, melyekben az egyházmegyei közgyűlés bölcs ítélkezését kérem.

Hajzer Endre,

h. esperes.

9. Tavaszi közgyűlésünk 9. számu azon határozatára, melylyel a csarnahói egyház annak bejelentésére, vajjon a csarnahói községi erdőnek két izben történt cserzéséből az egyházra eső 86 frt tőke befizettetett-e? jelentés nem érkezvén, az ügy további nyilvántartásba helyeztetik.

10. S.-A.-Ujhelyben tartott közgyűlésünk a 11. p. a. a szőlőskei adóhátrálék törlesztésére kivetett rendkívüli egyházi adó s egyéb az egyházat terhelő adóságok rendezése céljából a belyszinőre kiküldötte a Kádár János és Dókus Gyula tanácsbirákból álló küldöttséget, megbizván őket, hogy határozzák meg, miszerint a kivetett rendkívüli egyházi adóból mennyi idő alatt és mennyit képesek az egyház hivei és az egyház pénztára kifizetni s a meghatározott összeg pontos fizetésére őket jegyzőkönyvileg is kötelezzék; a hiányzó összegre nézve pedig tegyenek előterjesztést egyházmegyénknek, hogy azt évenként egyházmegyei segélyből kapja meg az egyház.

Ezen megbiztatásban a küldöttség hűen eljárván, a következő előterjesztést nyújtotta be az egyházmegyének:

A szőlőskei egyháznak az 1900. év aug. 10-ig tartozása:

állami adóba	701 kor. 52 fillér.
illeték egyenértékekben	37 " "
végrehajtási költségeken	48 " 40 "
községi adóban	34 " 42 "
a bodrogszerdahelyi hitelszövetkezetnél váltótartozásban	270 " "
a s.-a.-ujhelyi takarékpénztárnál	60 " "
Összesen:	<hr/> 1151 kor. 34 fillér.

Ezen tartozásra fizetett az egyház :

állami adóba	186 kor.
az egyházmegye segélyosztó bizottság által kiutalt s az esperesi hivatal által a küldöttséghez küldött segélyből	399 kor.
Összesen:	585 kor.

A tartozás tehát 566 kor. 34 fillér.

Ezen tartozás kiegyenlítésére az egyház 1899-ben három évre kivetést tett. A kivetésből 1899. és 1900-ban 233 kor. folyt be, melyből a fentemlített 186 kor. adóra lett fordítva.

A kivetést egyénenként megbirálva, megállapította a küldöttség, hogy az 1899. és 1900. évre szóló kivetésből még 73 kor. 52 fill. lesz beszedhető. Ennek beszedésére a küldöttség a presbytériumot utasította, a kik kötelezettséget is vállaltak, a szept. hó végéig leendő behajtás iránt. — A kivetés még az 1901. évre is kiterjed, melyből 153 kor. 76 fillér lesz beszedhető.

Hogy azonban a szőlőskei egyház anyagi helyzete rendezhető legyen: a küldöttség a jövő év végéig tett számítást, egy részt, mivel még a jövő évre kivetésük van, más részt, mert államsegélyben csak a jövő évben részesülhetnek. Ennek folytán a tartozást és követelést és ezek egybevetése után a terheket az 1901. év végéig a következőkben állapította meg a küldöttség:

Állami, községi, vármegyei adók illeték egyenértékek, késedelmi kamatok, és végreh. költségek az 1900. végéig	276 kor.
Állami és községi adó az 1901. évre	75 „
Váltó tartozás az 1900. év végéig	330 „
Ennek 2 évi kamata	53 „
Összesen:	734 kor..

Ezen tartozás fedezésére fog szolgálni:

Az 1899. és 1900. évi kivetésből kint lévő . 73 kor.

Az 1901. évi kivetésből	152 „
Osszesen;	225 kor.

Fedezetlen tartozás tehát az 1901. év végén 509 kor.

Hogy a szőlőskei egyház a terhektől megszabaduljon, a bizottság véleményezi, hogy az egyháznak 1901-ben 500 korona segélyt volna szükséges nyújtani; továbbá, hogy kötelességéül volna teendő az egyház előjáróságának, hogy az egyház szőlőjét, melyet Tóth Sándor főgondnok áldozatkészséggel betelepített, közös akarattal miveljék, hogy aztán az 1902. évtől, midőn az már teljesen termő állapotban lehet, jövedelméből az adó és egyéb egyházi tartozások fedezhetőek legyenek.

Végül jelenti a küldöttség s feladó vevénnyel igazolja, hogy a szőlőskei egyháznak kiutalt s az esperesi hivatal által a küldöttséghez küldött Szondy-Kenessey-alap kamatát, a posta költségek levonása után 399 koronát a szőlőskei egyház tartozásának fedezésére fordított s ezen összeg a s.-a.-ujhelyi adóhivatalnak beszolgáltatván, állami és községi adóra lett elkönnyelve.

Egyházmegyénk tudomásul veszi, hogy a segélyosztó bizottság által a szőlőskei egyháznak kiutalt összeg rendeltetési céljaira fordított. — A mi pedig az egyháznak hátralevő adósságait illeti, utasittatik a segélyosztó bizottság, hogy négy éven át, minden évben 100 korona segélyt adjon a szőlőskei egyháznak; egyuttal az egyház előjárósága forduljon segélyért az országos közalapba; de egyben elvárja egyházmegyénk az egyház vezetőitől s magoktól az egyházi tagoktól is, hogy saját erejükből is igyekezzenek

súlyos helyzetükből megszabadulni; utasíttatnak e végből, hogy a kivetést pontosan fizessék és szedjék be; a beültetett egyházi szőlőt gondosan munkálják; végül Dókus Gyula tanácsbíró megbizatik, hogy ügyeljen fel, vajjon a szőlőművelésre vonatkozó utasítás végrehajthatik-e?

11. Olvastatott a folyó évben S.-A.-Ujhelyben tartott tavaszi közgyűlési jkönyv 12. pontja, melyben az egyházm. a zempléni egyház súlyos adósságaiból való kibontakozásra vonatkozó tervezetét tudomásul véve, utasította az egyházat, hogy az utat az adósságokból való kibontakozásra most már haladéktalanul kezdje meg.

Felhivatik a zempléni ev. ref. egyházközség, tegyen jelentést, eleget tett-e az egyházmegye fenti határozatának s adóssági ügye jelenleg mily stádiumban van.

12. U. e. közgyűlés 15. p. a. tekintettel arra, hogy a ladmóczyi lelkésznek a hivektől járó fizetés hátráléka több év óta az egyház pénztárából fizettetett ki, — a mi törvénytelen eljárás: Kozma Antal papi tanácsbíró és Dókus László főjegyző, mint küldöttséget, oly megbizással küldte ki a ladmóczyi egyházba, hogy állapítsák meg:

I-szor. Mióta áll fenn azon törvénytelen gyakorlat, hogy a hivek papi adójának hátráléka az egyház pénztárából fizettetett ki?

II-szor. Mennyi az az összeg, mely a hivek helyett az egyház pénztárából fizettetett ki?

III-szor. Állapítsa meg a behajtható hátrálékot s annak az illetőkön való behajtása iránt a kellő intézkedéseket tegye meg.

IV-szer és végül, a be nem hajtható hátrálékokat törölje s esetleg az adó kules megváltoztatására tegyen javaslatot s eljárásáról legközelebbi őszi közgyűlésünkre tegyenek jelentést.

A presbytérium jelenlétében tartott ülésből felvett s egyházmegyénkre fölterjesztett jegyzőkönyv szerint, elsőben is megállapított, hogy nemcsak a lelkészi, hanem a tanítói fizetés hátrálék is több éven át az egyház pénztárából fizettetett. Továbbá:

az 1-ső pontra nézve jelenti a küldöttség, hogy a gondnoki számadás szerint ezen törvénytelen gyakorlat az 1842. évben kezdődik, bár valószínűnek látszik, hogy ez azelőtt is divott, de irott bizonyíték nincs rá.

A 2-ik pontra nézve a küldöttség jelenti, hogy az 1869. évtől 1900. évig összeszámított összeg, a mi az egyház pénztárából a lelkész és tanító fizetésébe fizettetett 2224 frt 99 kr. De megjegyzi a küldöttség, hogy a későbbi fizetési hátrálékok behajtásából, a mint a gondnoki számadási könyvekből kitűnik, visszatért az egyház pénztárába 2225 frt 01 kr., így az egyházat ebből veszteség nem érte, sőt még több folyt be, mint kiadatott.

A 3-ik pontra nézve az a küldöttség előterjesztése, hogy a tanító fizetése, úgy a tanító állítása, mint a gondnoki számadás szerint, teljesen rendezve lévén, csakis a lelkészi fizetés megállapítása marad hátra.

Ez pedig kitesz életnemüekben:

	Buza		Gabona	
Az 1894. évről	3 köből	1 véka	9 köből	2 véka
1895. „	4	1	9	3
1896. „	4	$\frac{1}{2}$	9	$3\frac{1}{2}$
1897. „	3	2	8	1
1898. „	1	1	7	3
1899. „	—	$3\frac{1}{2}$	7	1
Összesen:	17 köből	1 véka	52 köből	$1\frac{1}{2}$ véka.

Ezen kívül van kint a lelkésznek több évről $23\frac{1}{2}$ öl tüzifa hátráléka és készpénzben 81 frt 70 kr.

Erre fedezetül van a hiveknél az egyházmegyőre

beterjesztett presbiteri gyűlés jegyzőkönyve szerint, a be nem hajtható követelést levonva:

Buza . 72 $\frac{3}{4}$ véka

Gabona 263 — „

Készpénz 382 frt 92 kr. Igy a kint lévő követelés a lelkésznek fizetés hátrálékát fedezi.

A 4-ik pontra nézve jelenti a küldöttség, hogy a presbytérium a jelenlétükben tartott ülésélen az egyházi adóval hátrálékban lévők tartozását figyelemmel felülbírálta, a fizetésre képteleneket törölte. E kimutatás is beterjesztett egyházmegyőnknek. Új adókulcs kivetése azonban nem vált szükségessé, mert a presbytérium a mai adókulcsot helyesnek s egy újnak készítését pedig zavarónak találná.

Egyházmegyőnk, a midőn tudomásul veszi, hogy a multakban a lelkészi járandóságokra az egyház pénztárából kifizetett összeg a hivektől hiány nélkül befolyt s a jelenben is kint lévő hátrálékok fedezik a lelkészi fizetési hátrálékokat: egyben az egyház gondnokát szigoruan utasítja, hogy a megállapított hátrálékokat szedje be, abból a lelkész követelését fizesse ki s eljárásáról tavaszi közgyűlésünknek jelentést tegyen, jövőre nézve pedig szigoruan eltiltatnak az eddigi törvénytelen eljárás gyakorlatától, hanem a tartozásokat évről-évre vessék ki, hajtsák be, és abból fedezzék a belső hivatalnokok járandóságait.

13. Tavaszi közgyűlésünk 17-ik pontjára Babarók Dániel n.-ráskai lelkész jelenti s nyugta másolatokkal igazolja, hogy gyámügyi tartozása csak 84 koronát teszi ki s egyuttal azt kéri az egyházmegyétől, hogy

ezen tartozása államsegélyéből 5 év alatti részletekben vonassék le.

Ezen ügy azon utasítással adatik a számvevőszéknek, hogy arra vonatkozó javaslatát és jelentését jövő tavaszi gyűlésünkre adja be.

14. U. e. közgyűlés 18. p. a. tekintettel arra, hogy az ügyész jelentése szerint a néhai Soltész Károly tartozásának behajtása érdekében az örökösöknél eredmény nélkül tette meg a lépéseket, a mi miatt a végrehajtás kérelmezésének szüksége állott elő, – ezért az ügy további nyilvántartásba vétetett.

Az ügyész távolléte s jelentése hiánya miatt ezen ügy további nyilvántartásba vétetik.

15. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 20. pontjában utasított az egyházmegye esperese, hogy Szegő Benő zempléni lelkész 250 korona tőke és 166 korona kamat összesen: 416 korona, Hajzer Endre hardiesai lelkész 248 korona 14 fillér tőke és 212 korona 14 fillér kamat hátrálék összesen: 461 korona 28 fillér gyám-tári tartozásainak törlesztésére Szegő Benőnek 3 éven át, Hajzer Endrének pedig 5 éven át congruájukból megfelelő összegeket vonjon le s azt az egyházmegye dékáni hivatalának adja át.

Felhivatik az egyházmegye h. esperese, tegyen jelentést arra nézve, hogy az egyházmegye időközben elhunyt esperese a fenti határozat értelmében nevezettek congruájokból az első törlesztési részletet a folyó éven levonta-cé, egyszersmint utasittatik az ujonnan megválasztandó esperes, hogy az egyes törlesztési részleteknek levonásít s annak az egyházmegyei dékánnak leendő átadását évről-évre jelentse.

16. U. e. közgyűlés 21. p. a. utasított Réz László homonnai lelkész, hogy kutassa ki, vajjon Petrásovics Sándor volt gálszécsi, jelenben állítólag homonnai lakos, ki a gyámtárnak 34 frt 75 kr. tőke és 62 frt 72 kr. kamattal maradt adós, oly viszonyok között él-e, hogy rajta ezen követelés behajtható volna.

A betervezett jelentés szerint Petrásovics Sándor oly szűk anyagi viszonyok között él, hogy rajta a követelés be nem hajtható lévén:

Tartozása, mint behajthatlan töröltetni rendeltetik, a számvévőszóknak tudomására hozatik.

17. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 22. pontjában utasított az egyházmegye dékánja, hogy Izsépy Miklós s.-a.-ujhelyi lakos gyámtári tartozására vonatkozó okiratot a tartozás behajtása végett az egyházmegye ügyészének adja át.

Az egyházmegye ügyésze a tartozás behajtásának mielőbbi foganatosítására felhivatik.

18. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 23. pontjában utasított az egyházmegye dékánja, hogy Andorkó Gyula és Pally Anália kis-ruszkai lakosok gyámtári tartozására vonatkozó okiratot, a tartozás behajtása végett az egyházmegye ügyészének adja által.

Az egyházmegye ügyésze a tartozás behajtásának mielőbbi foganatosítására felhivatik.

19. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 25. pontjára vonatkozólag az egyházmegye dékánja jelenti, hogy Köncs Menyhért örökösei összes tartozásaikat lefizették.

Tudomásul szolgál.

20. Egyházmegyénk tavaszi közgyűléséről felvett jegyzőkönyv 26. pontjával egy küldöttség bizatott meg, hogy Ujj István egyházmegyei tanácsbíró által az egyházi számadások kezelésére vonatkozólag készített „Indítvány“-t

és Tudja Mihály egyházmegyei dékán által szerkesztett s ugyan erre vonatkozó „Szabályrendelet“-et tegyék bírálat tárgyává.

Ezen megbízatáshoz képest a kiküldött bizottság nagy terjedelmű s a részletekre kiterjedő jelentést mutat be, melyben előre bocsátva, hogy az „Indítvány“ csak is a számadások felülvizsgálatával foglalkozván, — s a „Szabályrendelet“ szintén csak erre fektetvén a fősúlyt, holott ugy gyakorlati szükségből, mint az egyházmegye korábbi határozatából, főként pedig az egyházi törvények 238—25. §§-nak intézkedősei folytán a számadások, nyilvántartások mikénti vezetése lenne szabályozandó: sem az „Indítvány“-t, sem a „Szabályrendelet“-et nem tartják kielégítőnek, hanem indítványozzák, hogy vagy a „Szabályrendelet“ egészítettessék ki vagyonkönyv, állandó szükségletek jegyzéke, költségelőirányzat, egyházi adó, közpénztári napló és vagyonmérleggel, vagy fogadja el tárgyalás alapjául az egyházmegyei közgyűlés az általuk az egyházi törvény rendelkezései szerint egybeállított szabályrendelet tervezetét.

Egyházmegyei közgyűlés a bizottság véleményéhez csatlakozva a szabályrendelet tervezetet egész terjedelmében magáévé teszi s miután óhajtaná, hogy a számadások, nyilvántartások, ellenőrzés az egyházkerület egész területén egyöntetűen történjék: az egész munkálatot mellékleteivel együtt a Főtisztelőtű Egyházkerületre elfogadás végett felterjeszteni határozza.

Egyuttal azonban már most kijelenti, hogy a mennyiben a Főtisztelőtű Egyházkerület egy év leforgása alatt ez irányban nem intézked-

nék, egyházmegyénk területén 1902. évi január hó 1-ső napján jelen szabályrendeletet életbe fogja léptetni.

A „Szabályrendelet“ ekként következik:

Szabályrendelet

a felső-zempléni ev. ref. egyházmegye egyházközségeinek háztartásáról és vagyonkezeléséről.

BEVEZETÉS.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye minden egyházközségének előjárósága köteles az egyházközség vagyoni állását, rendszeres évi szükségleteit nyilvántartani, az egyházközség évi háztartásáról minden évben költség-előirányzatot készíteni, s ugy ezek, mint általában az egyházi vagyonnak és az egyházi adónak kezelése tekintetében az egyházi törvény rendeleteinek megfelelő alábbi rendelkezések utasításai szerint eljárni.

ELSŐ RÉSZ.

Az egyházközség vagyonának, netaláni adósságainak és vagyoni állásának nyilvántartásáról.

1. §.

Az egyházközség vagyona s netán létező adósságai leltározandók s a leltározás eredménye a jelen szabályrendelet 1. számú mellékletét képező minta szerinti „Vagyonkönyvbe“ foglalandó.

E könyv négy rovat fejezetet foglal magában. Az első fejezet tartalmazza a folyó szám megjelölését; a második a bejegyzendő értéknek vagy tehernek megne-

vezését; a 3. a bejegyzendő érték tőke összegét, vagy ha teherbejegyzésről van szó, úgy annak a tőkeösszegét; a 4. a jövedelmező értéktőke évi jövedelme összegét, vagy ha teherbejegyzésről van szó, akkor a tehertőke évi kamat, illetve törlesztési esedékének összegét. Az értékek és a terhek bejegyzését követi a könyvben a mérleg, mely az egyházközség vagyonának tiszta értékét mutatja ki.

2. §.

A vagyonskönyvbe felveendő minden és bármilyen érték, a mi az egyházé és minden kölesöntartozás (adósság) a mi terheli az egyházat. (Egyházi törvény 241. §.)

3. §.

Az érték állomány tőkének felsorolásánál szabatosan jelöltessék meg az alapító neve s alapítványának kelte, az egyházközség adósának neve, lakhelye, kötelezvényének kelte, az esetleg létező takarékpénztári betétkönyvnek, értékpapirnak ezimlete, száma s egyéb ismérve; továbbá jelöltessék meg a kamatláb mennyisége és jegyeztessék be a tőkének, valamint a tőke évi kamat, vagy egyéb jövedelmének összege.

4. §.

Az ingóságok felsorolásánál e különnevek külön sorszámok alatt, az egyneműek egy sorszám (római szám) alatt, de a darab szám kitüntetése mellett, vétessenek fel.

Megjelölendő a hely vagy helyiség, a hol azok őriztetnek s kitüntető, hogy miféle anyagból valók, s mily karban találtattak.

Az ingóságok értékének mennyiségét a presbyterium állapítja meg.

Könyvek, okmányok sat., szintén felveendők, de nem értékelendők.

Ingó tárgy után évi jövedelem nem vehető fel.

5. §.

Az épületek külön-külön sorszám alatt megnevezve vétessenek fel.

Jelöltessék meg pontosan: az épület falai s tetőzete mily anyagból valók, mily karban találtattak, továbbá, hogy tűzkár ellen mely biztosító intézetnél s mennyi érték erejéig van biztosítva.

A melléképületek (gazdaságiak) a főépület után, a melyhez tartoznak vétessenek fel.

Az épület telkének négyszögölekbeni terjedelme mutattassék ki.

Az épületek értéke s a mennyiben jövedelmeztetésnek is tárgya volna az évi jövedelembe bejegyzendő.

A jövedelmezésre nem szolgáló épületek értékét a presbytérium becsli meg; a bérbe adottak értékét az évi bérösszeg tizszeres összege, évi jövedelmük mennyiségét pedig a tisztán maradt bérösszeg képezi.

6. §.

Az egyház tulajdonát képező, bármily módon használt vagy bárki által haszonélvezett földek dülönként alsorszámok (arabs szám) alatt vétessenek fel. Mindenikénél jelöltessék meg a kataszteri térmérték, a mivelési ág (szántó, legelő, rét, szőlő, kert, nádas, temetőföld stb.) a kataszteri birtok-iv, s ha nehézségbe nem ütközik, a hitel telekkönyvi iv száma, a kataszteri tiszta jövedelem mennyisége.

A földek bejegyzendő értékét a kataszteri tiszta jövedelem huszszoros összege, ugyanazok bejegyzendő évi

jövedelmét pedig, ha haszonbérbe vannak adva, a tiszta haszonbér összege fejezi ki, különben pedig a presbytérium állapítja meg.

Kertek, szőlők, termőföldek, faiskolák értékét és jövedelmét mindig a presbytérium állapítja meg. (15).

7. §.

A teher-állag (adósság) tételeinél szabatosan kitüntetendő a hitelező neve, a kötelezvény kelte, a kölcsön tőke mennyisége, jellege (kamatos, kamattalan, törlesztéses volta), a kamatláb mennyisége, esetleg a felsőbb egyházi hatóságok kölcsön engedélyének kelte s száma, a jelzőlogul lekötött ingatlan hitellekkönyvi ivszáma, a kötelezett évi tőketörlesztés összegek mennyisége s a törlesztési évek száma.

8. §.

Az érték-állag és a teher-állag kitüntetését s vagydon könyvben kövesse a mérleg, mely a végeredményt, vagyis a tiszta értéket mutatja ki.

9. §.

A lelkész, gondnok és a presbyterek által az e tárgyban tartott presbyteri gyűlés határozatának keltére és számára hivatkozással aláírt, hivatali pecsét alatt kiállított s első ízben készült vagydonkönyv a lelkész lakon 15 napon át közszemlére kiteendő. A lelkész a közszemlére kitétel idejét egy megelőző vasárnapon a délelőtti Isteni tisztelet után a szöszékből azzal hirdeti ki, hogy az egyház tagjainak, tisztviselőinek és alkalmazottjainak jogukban áll a vagydonkönyv bármely tétele ellen a szemlére kitétel ideje alatt, akár külön írásban, akár a lel-

kész által a célra felveendő jegyzőkönyvben előszóval felszólamlani, illetőleg fellebbvitelt bejelenteni.

A közszemlére kitétel végnapját követő 8 nap leforgása alatt a lelkész a vagyonkönyvet, a netalán bejelentett felszólamlásokkal, vagy fellebbezésekkel együtt az egyházmegye espereséhez beterjeszti. Ha felszólamlás vagy fellebbezés nincs, jelentésében ez a körülmény is megemlítendő.

10. §.

A vagyonkönyv tartalma felett, felszólamlás vagy fellebbezés esetén első fokban az egyházmegyei, másodfokban az egyházkerületi bíróság határoz, különben pedig az egyházmegye közgyűlése s ennek határozata elleni fellebbezés esetén végérvényesen az egyházkerület közgyűlése dönt.

11. §.

A vagyonkönyv végleges megállapítása, helyben hagyása vagy helyesbítése után az egyházközség előljárósága arról egy, az elsővel teljesen azonos és hiteles másodpéldányt készít s ezen másodpéldányt az egyházm. levéltár számára az espereshez felterjeszti. (e. t. 242. §.)

12. §.

A véglegesen megállapított vagyonkönyvnek további kezelése, az érték és teher állagában időnkint beállható változások bejelentése tekintetében az egyh. törv. 242. §. rendelkezik.

A változások esetei a vagyonkönyvben esetről-esetre sorszám, bejegyzési kelet, s a változások miben állásának pontos és szabatos körülírása mellett tüntetendők ki. E végből a vagyon könyv annyi ívből álljon, hogy a

változások bejegyzésére és a bejegyzések aláírásaira számosabb éven át előgsóges tér jusson.

13. §.

Az érték vagy teher összegéül a vagyon felvétel évének január hó 1. napján létezett állapot szerinti összeg jegyzendő be, ha az érték vagy teher már akkor létezett.

MÁSODIK RÉSZ.

Az egyházközség rendszeres, évenként változás alá nem eső, évenként fedezendő személyi és dologi szükségleteinek állandó nyilvántartásáról.

14. §.

Az egyházközség évenként változás alá nem eső, rendszeres és állandó személyi és dologi szükségletei nyilvántartásáról egy, a jelen szabályrendelet 11. számú mellékletét képező minta szerint szerkesztett „Állandó évi szükségletek kimutatása“ című kimutatás vezetendő. (egyh. törv. 241. §. 2. pont.)

E kimutatás úgy a személy, mint a dologi szükségletek nyilvántartása tekintetében két fejezetre oszlik. Az első fejezet tartalmazza a szükséglet címének s a cím egyes tételeinek megnevezését, a második a szükséglet pénzértékének mennyiségét tételenként és czimenként.

15. §.

Személyi szükség alatt értendő az egyház tisztviselőinek a díjlevélben, egyéb alkalmazottjainak a hirdetményi pályázatban vagy szerződéses levélben biztosított évi fizetése és járandósága.

A személyi fizetések és járandóságok, a stóla és

az anyakönyvi díjak mellőzésével, lehetőleg a díjlevélben foglalt sorrendben vezetendők be.

A jövedelmet hajtó ingatlanok haszonértékének összegei s kimutatásba a vagyonkönyvből jegyzendők át.

A termények értékét a vidék piaczi árának legutolsó tíz évi átlaga szerint a presbytérium állapítja meg.

A mennyiben a személyi járandóságok között még más változatlan közmunkák is volnának, ezek értéke a helyi viszonyoknak megfelelő munkabéri összegben állapítandó meg.

Ott, hol a jelkész vagy tanító fizetése — annak kiegészítése czéljából — az államkormány és egyházi felső hatóság által véglegesen megállapított: az így megállapított tételek jegyzendők be a kimutatásba.

16. §.

Dologi szükséglet alatt mind az a szükséglet értendő, a mit az egyh. törv. 241. §. b. c. d. f. pontjai és a 244. §-nak bb. pontja felsorol és általában minden, a mire évenként rendszeren szüksége, kiadása van az egyházközségnek. (tőketörlesztés, kamatfizetés, tüzkárbiztosítás, adófizetés stb.)

A dologi szükséglet bejegyzendő értékösszegét több év hason szükségleteinek megfelelő átlagos összegben a presbytérium határozza meg.

Az előre nem látott dologi szükségletekre az összes szükségletek érték összegének 2—5 százaléka veendő fel.

17. §.

A szükségletek különmemű tételei külön sorszám (római szám) alatt, egynemű tételei egy sorszám alatt

ugyan, de külön alsorszámok (arabs számok) alatt vezetendők be.

18. §.

A lelkész, gondnok és presbyterek által az e tárgyban tartott presbyteri gyűlés határozatának keltére, évszámára hivatkozással aláírt kimutatásnak közszemlére kitételét, a tartalma ellen netán történő felszólamlásokat vagy fellebviteleket, és azok elbírálását és a változások bejelentését illetőleg a 9. 10. 11. 12. §§. rendelkezései itt is megfelelően alkalmazandók.

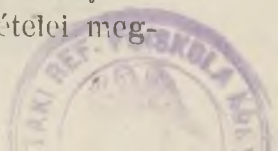
HARMADIK RÉSZ.

Az egyházközség háztartásának évi költségelőirányzatáról.

19. §.

Az egyházközség évi háztartásáról az egyh. törv. 243. §. által készíttetni rendelt költségvetés a háztartás évét megelőző esztendőnek deczember hava végéig megállapítandó s a jelen szabályrendelet III. számú mellékletét képező minta szerinti „Költségelőirányzatba“ foglalandó.

A költségelőirányzat külső alakja három alkatrészre oszlik. Az előirányzat ivének baloldali felét a szükséglet kimutatásának lapja, jobb oldali felét a fedezet lapja képezi. A harmadik alkatrészt a fedezet tételei főösszegének a szükségleti tételek főösszegével való egybevetése, vagyis a mérleg képezi. A szükségletek lapja három rovat fejezetre oszlik. Az első fejezet tartalmazza a szükséglet jellegének (személyi vagy dologi) és címének megnevezését, a második fejezet s szükséglet összegének mennyiségét, a harmadik az egyes szükségletek tételeire vonatkozó jegyzeteket. A fedezet lapja két rovat fejezetet foglal magában. Az első a fedezet egyes tételei meg-

nevezését, a második a fedezet tételei összegeinek a mennyiségét tünteti ki.

20. §.

A költségelőirányzat a vagyonskönyvnek és az állandó évi szükségletek kimutatásának ide sorozható adatai felhasználásával állittatik össze.

21. §.

Az előirányzatban a szükségleti tételek ugyanazon sorrendben vétessenek fel, mint a mely sorrendben azok az állandó évi szükségletek kimutatásában előfordulnak. Az utóbbiban elő nem forduló tételek csak azután következzenek a sorrendben.

A fedezet tételeinek sorrendjét a presbytérium alapítja meg.

22. §.

A fedezet tételei között az ingatlanok évi jövedelme, a szabad rendelkezés alatt álló kamat jövedelem, ott ahol az egyháznak magtára van, ennek jövedelem, a harang, és a persely jövedelem a valószínűségnek megfelelő összegben, az egyházi adó jövedelme pedig egy összegben veendő fel.

23. §.

Ha a szükséglet az egyházközség vagyonának más jövedelmeiből vagy egyéb rendes bevételeiből nem fedezhető, úgy a szükséglet többlete a már használatban levő, vagy a felsőbb egyházi hatóság által jóváhagyott kivetési kulcs alapján kivetett egyházi adóval fedezendő.

Ha a költségelőirányzat mérlege még így is hiánnyal záródnék, akkor a presbytériumnak kötelessége a

szükséglet fedezését biztosító újabb adólapnak megteremtésére vezető törvényes lépéseket haladék nélkül megtenni. (egyh. törv. 246. §.)

24. §.

Rendkívüli költségvetésnek vagy előirányzatnak csak kivételes esetekben lehet helye. Az ily előirányzat megengedhetőségét vagy szükséges voltát az egyh. törv. 248. §-ában jelzett esetek és a főforgó körülmények határozzák meg.

A rendkívüli költségelőirányzat egyébiránt a rendes évi költségelőirányzattal teljesen megegyező külalakban készítendő.

25. §.

Az évi költségelőirányzat az illető háztartási évet megelőző esztendőnek december havában elkészítendő s az egyházlátogatóságnak megvizsgálás és az egyházmegyei számvevőszék egyházi elnökéhez azonnal leendő felterjesztés végett átadandó.

Ezen költségelőirányzathoz egyszersmint mellékelni kell a legutóbbi jóváhagyott költségelőirányzatot és a közpénztár kezelését kitüntető számadási zárlatot is.

A költségelőirányzatnak ezen határidő alatt el nem készítése, az egyház látogatóságnak át nem adása, a netalán hibásan vagy szabályellenesen készített költségelőirányzat pótlásának, esetleg újabb előirányzattal való helyettesítésének elmulasztása e tárgyban az egyházi felsőbbség felhívásának vagy sürgetésének figyelembe nem vétele az egyh. törv. 253. §-ban foglalt aljárason felül még ugyan e törvény 301. §-nak 2. vagy 4. pontja alatt előirt fegyelmi eljárás foganatba vételét is magával vonhatja.

26. §.

Az egyh. megyei számvevőszék elnöke az egyházlátogatóság által hozzá áttett költségelőirányzatokat felülvizsgálja, vagy azok felülvizsgálásával, a 25. §-ban érintett mellékletek egyidejű kiadása mellett, az egyh. megyei számvevőszék tagjait bizza meg.

A számvevőszék a felülvizsgált költségelőirányzatra vonatkozó határozatait jegyzőkönyvbe foglalja.

A számvevőszéknek jogában áll a netalán szükséges pótlásokat, kiegészítéseket az érdekelt egyházközség előljárásiágától bekövetelni, s ha ebbeli felhívásai sikerre nem vezetnének, megfelelő további lépések végett az espereshez jelenteni.

27. §.

A költségelőirányzatra a jóváhagyást a számvevőszék adja meg, de ebbeli határozatait tudomásvétel végett az egyházmegye tavaszi közgyűlésének bejelenti.

NEGYEDIK RÉSZ.

Az egyházközség vagyonának kezeléséről s a pénztári ügyvitelről általában.

28. §.

Az egyház vagyona a gondnok által vagy annak közvetlen felügyelete alatt és a lelkész ellenőrzése mellett kezelik. (egyh. törv. 95. 96. §.)

29. §.

Az egyházközség pénztárnoka rendszerint a gondnok; de lehet a presbytérium által választott más, arra alkalmas és megbízható egyén is. (egyh. törv. 27. §. 13. p.)

30. §.

Az anyagi felelősség s vagyon kezelésért első sorban a kezelőt, másodsorban a gondnokot vagy felügyelőt a lelkészszel, mint ellenőrzővel egyetemlegesen, (e. t. 97. 127. §.) harmadsorban a presbytérium tagjait terheli. (e. t. 27. §. 14. pont és 181 §.)

31. §.

Az egyház pénzei, alapítvány levelei és egyéb érték tárgyai, okmányai, kettős zárral ellátott, lehetőleg vas ládában, vagy vas szekrényben őrizendők, ami az anyaegyházakban a lelkész-lakon, leányegyházakban a tanító lakásán helyezendő el.

A pénztár két kulccsal látandó el, az egyik kulcs a lelkész, a másik a gondnok, illetve a kezelő őrizete alatt áll.

A leányegyházakban, ha külön presbytériumok van, a presbytérium határozata alapján megengedhető a lelkész ellenőri teendőinek s a kulcs őrizetének a tanítóra bízása. Ez esemben azonban az anyagi felelőség terhei a tanítóra hárulnak és a lelkészt csak a presbytérium egyes tagjaként éri a felelőség.

32. §.

A pénztári készlet kisebb egyházakban 100 koronát, közép nagyságu egyházakban 400 koronát, nagyobb egyházakban 800 koronát nem haladhat meg 15 napi időn túl.

Az e mértéket meghaladó rész készletben csak annyiban tartható, a mennyiben annak készletben tartását a folyó kiadások harmincz napi határidőn belől leendő fedezésének mulhatlan szükségessége megköveteli.

33. §.

A pénztárból pénzt rendesen csak nyugta mellett szabad kiadni. Az egy koronát meg nem haladó összegek kiadásának igazolására azonban a lelkésznek — leányegyházakban a tanítónak — írásbeli tanusítványa is okmányul szolgál.

A pénztárba 10 koronát meghaladó összeget, mely nem egyházi adót vagy nem szerződösszerűleg fizetendő összeget képvisel, rendszerint csak ellennyugta mellett lehet bevételezni. Ha a befizető ellennyugtát nem állít, vagy adni nem akar, úgy a befizetett összeg mennyiségét a lelkész (tanító) vagy annak távollétében két tanu írásban tanusíthatja.

34. §.

A pénztárt és az összes számadásokat az egyházmegyei, egyházi és világi elnököknek, az egyházmegyei számvevőszék elnökének, kiküldetés alapján az egyházmegyei számvevőknek, s magának a presbytériumnak bármikor jogában áll megvizsgálni.

Ha a vizsgálat hiányt, mulasztást derít fel, a vizsgáló tartozik a kellő intézkedések megtétele végett az espereshez, ennek vérrokonsági, e'ső fokú sógorsági érdekeltisége esetén az e. m. gondnokához haladóktalanul kimerítő írásbeli jelentést tenni. A jelentés beadásának vagy az esperes gondnok kellő intézkedésének elmulasztása esetén az anyagi felelőség a pénztárvizsgálót, illetve az esperest vagy egyházmegyei gondnokot is terheli. (egyh. törv. 181. §.)

35. §.

A pénztári ügyvitel körébe tartozik:

1. Az egyházközség egyesek, vagy elleni, bármilyen czimen lévő követeléseinek évenkénti számszerű előírása, az ezekre történt fizetések összegeinek és az év végén fenmaradt követelési hátráléknak nyilvántartása.

2. A pénztár minden egyes bevételei és kiadásainak eszközlése és bejegyzése.

3. Az évi összes bevételek és összes kiadások összegeinek, az év végén fenmaradt összes követelési tartozási hátrálékok összegeinek, valamint az év végén felmaradt pénz és termény készletek mennyiségeinek számszerű kimutatása.

4. Az egyházközség és régi vagyon állásának ki-
tüntetése.

Az itt körülírt pénztári ügyvitel első csoport körébe a pénztárfőkönyv vezetése, második csoport körébe a pénztári napló vezetése, harmadik csoport körébe pedig az év végi vagyon mérleg tartozik.

36. §.

A pénztári főkönyv kimutatást nyújt:

1. Az egyházi tagokra kivetett egyházi pénz és terményadó évenkénti előírásáról és az azok által teljesített fizetésekről.

2. A tőke adósok (egyesek vagy pénzintézetek) tőke és kamat tartozásainak, a harang jövedelemnek, a haszonbéri követeléseknek, az iskolai tandíjaknak s az egyházközség minden egyéb, (nem adó) követeléseinek évenkénti előírásáról és az azokra történt fizetésekről.

3. Adó főkönyv vezetendő minden olyan egyházközségben, a hol egyházi adó van kivetve; közpénztári főkönyv, vagy nyilvántartási jegyzék ellenben, kivétel nélkül, minden egyházközségben vezetendő.

4. A főkönyv 100 lapból áll s lapjai használat előtt

összefüzetvén, az összefüző szál két vége az egyházlátogatóság jelenlétében az egyház pecsétjével láttatik el a boríték belső oldalán.

37. §.

A főkönyvet rendszerint a lelkész vezeti, (leányegyházakban a tanító.) Saját felelősségének terhe alatt jogában áll ugyan a vezetést másra bizni, de a felügyelet és ellenőrzés ekkor is őt illeti.

38. §.

A főkönyv nemcsak nyilvántartás céljára, de ellenőrzésre is szolgálván, a megfelelő napló tételei a főkönyvbe, legkésőbb a naplóba jegyzés havának végéig bevezetendők. Ehhez képest köteles a számadó a naplót a főkönyv vezetőjének bejegyzésre kitűzött időben mindig bemutatni.

39. §.

A pénztári napló is, mint a főkönyv tartalmazza:

1. Az egyházi adópénztár bevételeit s kiadásait.
2. Az egyh.-község minden egyéb bevétel, és kiadásait.

Adónapló vezetendő ott, hol egyházi adó kivétel van, közpénztári napló ellenben minden egyházközségben vezetendő.

40. §.

A naplót az egyház gondnoka, s általában az vezetői, a ki az egyházközség közjöveldelmi kezelésére törvény, vagy a presbytérium gyűlésének határozata értelmében megbizást nyert.

41. §.

A naplóra nézve általában kötelezők a következő szabályok:

1. A napló csupán egy évre szolgál, s lapjai úgy füzendők össze, hogy a zsinórszál két vége az egyház-község pecsétjével a küllap belső oldalán lepecsételhető legyen.

2. A lepecsételésnek még a napló megnyitása előtt meg kell történnie.

3. A napló első tétele az előző évi maradvány összege a bevételben, a tulkiadás összege a kiadásban. Ez utóbbi, ha van, a bejegyzés sorrendjében megelőzi az előbbit. Mind a kettő az előző évi naplóból jegyeztetik át és január 1. kelettel irandó be.

4. A több lap oldalra terjedő napló megtelt bevételi és kiadási rovat hasábjainak számösszegei a lapoldal alján összesítendők, az összesített számösszegek elé az „Átvitel“ szó irandó a következő lapoldal elejére átvitt ugyanazon számösszegek elé az „Áthozat“ szó tétessék.

5. A naplóba iktatott bejegyzést kivakarni, kitörölni nem szabad. Ha hibás volt a beírás, a bejegyzés tintával s vízszintes vonallal úgy huzandó keresztül, hogy a hibás bejegyzés olvasható maradjon.

6. Ha a napló valamely tételére több drb. okmány vonatkozik, azok mindegyike külön-külön sorszámmal látható el. Ha tehát — példának okáért — a napló harmadik bejegyzési tételére két okmány tartozik, akkor az egyik okmány a harmadik, a másik okmány a negyedik sorszámmal kapja, a következő, vagyis a negyedik napló tételre vonatkozó okmány pedig már az ötödik sorszámmal nyeri és így tovább.

7. A napló az év utolsó napján lezárandó. A lezárás az utolsó lapoldal számtételeinek összeadásából (az előző lapoldalról áthozott mennyiséget is bele tudva és hozzá számítva) áll. Ezután a kiadások főösszegének a bevétel főösszegével való egybehasonlítása, azaz a mér-

leg elkészítése következik. A mérleg eredménye vagy bevételi maradvány, vagy tulkiadás.

8. A naplóhoz annyi iv varandó össze, hogy a bejegyzésekre, a mérleg készítésére és a naplòvezetõ (számadó) aláírására elégséges tér jusson.

ÖTÖDIK RÉSZ.

A pénztári ügyvitel.

42. §.

A pénztári főkönyv két részből áll: az adópénztári és a közpénztári részből.

43. §.

A főkönyv adópénztári része:

Az adófőkönyv, mely az egyházközség adózóinak előirt tartozását, a tartozásokra történt fizetéseket és az év végén hátrálékban maradt tartozásokat tartja egyenként, mint összegükben nyilván. (IV. a.) Három fő-részre oszlik: tartozás, lerovás és hátrálékok. Ezek aztán egyes rovatokra osztvák a szerint, a mint a szolgáltatások pénzben vagy terményekben rovandók le.

44. §.

A napló adópénztári része.

Az adónapló két külön alkatrészből áll: terménynaplóból és pénznaplóból. (IV. b.)

A napló iv baloldali felén a terménynapló foglal helyet, mely hat rovat fejezetre oszlik. A rovat fejezet tartalmazza a folyó számot; a második a naplò bejegyzés idejét hõ és nap szerint; a harmadik a termény fizetõ adókötelesek, vagy a termény vevõnek megnevezését; a negyedik a vonatkozó okmány sorszámát; az ötödik a

bevett termény megnevezését és súlymennyiségét; a hatodik a kiadott (eladott) termény megnevezését és a súly megnevezését.

A napló iv jobboldali felén a pénznapló foglal helyet, mely hét rovat fejezetre oszlik. Az első rovat fejezet tartalmazza a folyó számot; a második a napló bejegyzés idejét hó és nap szerint; a harmadik a fizetőnek, vagy annak megnevezését, a kinek vagy a hová a pénz kiadatik; a negyedik azon termény megnevezését és súly mennyiségét, ami után váltság fizettetik; az ötödik a vonatkozó okmány sorszámát; a hatodik a bevett pénzösszegnek; a hetetedik a kiadott pénzösszegnek mennyiségét.

45. §.

Az év végéig az adó naplóból a pénzmaradvány összege a közpénztári naplóba átvezetendő, hol az bevételül, az adónaplóba pedig kiadásul jegyeztetik be. Ugyan e szabály követendő a közszükségletek fedezésére szükségelt egyházi adóból befolyt pénzösszegeknek a közpénztárba időnként történő átszolgáltatása alkalmával is.

46. §.

A főkönyv közpénztári része:

Az egyházközség minden, nem adóbeli követeléseit az egyházközség közpénztára tartja nyilván s az itt nyilvántartott követelésekre szóló fizetések is közvetlenül a közpénztárba folynak be.

A közpénztár tartja nyilván az egyházközség fizetési kötelezettséggel járó terheit és szükségleteit is, s azok pontos kielégítéséről gondoskodik.

A közpénztár bevételeinek forrásait a 36. §. 2. pontja jelöli meg.

Ezekhez képest a közpénztár követeléseinek és fizetés terheinek nyilvántartásáról, a nyilvántartott követelésekre történő fizetésekről, az évvégén hátrálékban maradt követelésekről, a közpénztár kiadásairól főkönyv vagy nyilvántartási jegyzék vezetendő. (5. §a.)

47. §.

A napló közpénztári része:

A közpénztári napló, mely a közpénztár bevételei és kiadásainak bejegyzését mutatja ki, a jelen szabályrendelet V. b. számú mellékletét képező minta szerint vezetendő.

Ez a napló hat rovatfejezetet foglal magában. Az első rovatfejezet tartalmazza a folyószámot, a második a bejegyzés hó és nap szerinti idejét, a harmadik a bevétel vagy a kiadás czimletének megnevezését, a negyedik a bevételre vagy a kiadásra vonatkozó okmány sorszámát, az ötödik a bevétel összegét, a hatodik a kiadás összegét.

48. §.

A közpénztári napló vezetésére nézve, a naplókat illetőleg fentebb (39. 40. és 41. §§-ai) megállapított általános szabályok mellett még a következő különleges szabályok követtessenek:

1. Az egyházközség által kölcsön adott tőkének, valamint az egyházközség által kölcsön vett tőkének mindég az egész összege irandó a kiadásba, illetőleg a bevételbe. A kölcsön adott vagy kölcsön vett tőkéből kamatra, bélyegre, költségekre levont rész, mindig külön folyó szám alatt naplózandó be.

2. Az adópénztár pénzkészletei is a közpénztári

naplón át folynak be a pénztárba. A naplóban azonban kitüntetendő, hogy a bevételezett összeg pénzadót, egyházi terményadó értékesítéséből befolyt pénzt képez.

49. §.

A vagyon mérlegről.

Ha minden számadás (közpénztári, adópénztári) elkészült, következik a vagyonmérleg elkészítése, mely a pénztári ügyvitel rendszerének szerkezetében a betetőzést képezi.

A vagyonmérleg, mely az egyházközségnek évvégⁱ vagyonállását mutatja ki, a jelen szabályrendelet VI. számú mellékletét képező minta szerint készítendő.

Ez három alkatrészből áll. A mérleg ivének baloldali felét képezi az értéklap, jobboldali felét a teherlap. A harmadik alkatrészt a két lap főösszegeinek egybevetése, vagyis a szorosan vett vagyon-mérleg képezi. Az érték lapja négy rovat fejezetből áll. Az első fejezet tartalmazza a római számmal jelzett csoport-folyószámot; a második az érték megnevezését; a harmadik az érték csoportok részleteinek értékmenységét; a negyedik az érték csoportok összes értékének mennyiségét.

A teher lapja három rovat fejezetre oszlik. Az első rovat fejezet tartalmazza a római számmal jelzett folyószámot; a második a teher megnevezését; a harmadik a teher összegének mennyiségét.

Az érték főösszegeből a teher főösszegének levonása a tiszta érték-mennyiségének kimutatását eredményezi. A vagyon-mérleg, a melyet a lelkész a vagyonkönyvből, a közpénztári és adópénztári számadásokból szerkeszt meg, a vagyonkezelés évét követő esztendő január havának 8-ik napjáig elkészítendő.

HATODIK RÉSZ.

Az egyházközség pénztári számadásainak megvizsgálásáról.

50. §.

A számadási iratok, jelesen: a naplók, a vonatkozó okmányokkal felszerelve, és a vagyon-mérleg első sorban megvizsgálás végett a vagyonkezelés évét közvetlenül követő esztendő január hó 15. napjáig a presbytérium gyűlés elé terjesztendő.

A presbytérium az eléje terjesztett számadásokat az egyházi törvény 27. §-ának 5. pontja és 256. §-a értelmében megvizsgálja, észrevételeit azokra megteszi, helyeslő vagy marasztaló határozatát meghozza a számadás vizsgálatának eredményét az egyházi gyülekezet közönségének szokott módon tudomására juttatja, észrevételeit s a hozott határozatot a számadási iratokra vezetteti, s végül megvizsgálás és az egyházi számvevőszék elnökéhez leendő felterjesztés végett az egyházlátogatóságnak átadja. (25. §. egyh. törv. 96. §.)

51. §.

Az évi számadásoknak kellő időben el nem készítése, fel nem terjesztése, vagy ez iránybani felhívásoknak, sürgetéseknek figyelembe nem vétele esetén az esperes feljogosittatik, hogy a mulasztó egyházi előljáróság terhére és költségére az egyházmegyei számvevőszék egyik tagját a számadások elkészítésére, illetve helyszini megvizsgáltatása végett az egyházközségbe küldje. (252.)

52. §.

A számvevőszék elnöke a hozzá felterjesztett szám-

adásokat felülbírálja vagy felülvizsgálás és észrevételezés végett az egyházmegyei számvevőszék tagjainak adja ki.

A számvevőszék a felülvizsgált számadásokra vonatkozólag észrevételeit és intézkedéseit határozat alakjában jegyzőkönyvbe foglalja és a jelen szabályzat 26. és 27. §§-ai értelmében jár el.

53. §.

A számadások helyszini elkészítésére, felülvizsgáltatására kiküldött számvevő, avagy egyáltalában a számadás felülvizsgálásával megbízott számvevő, a mennyiben felvilágosító nyilatkozatra, jelentésre, kiegészítésekre, okmány pótlásra van szüksége, azokat a vagyon kezelőtől, a vagyonkezelés ellenőrzőjétől közvetlenül is bekövetelheti.

Ha e részben a kívánt szóbeli vagy írásbeli felvilágosítás, kielégítés vagy okmány pótlás megtagadtatnék, vagy a kitűzött záros határidő alatt elmulasztatnék, az esperes a kiküldött vagy megbízott számvevő jelentésére a mulasztó ellen a fegyelmi vizsgálatot is megindíthatja. (egyh. törv. 301. §.)

Ugyan ily eljárás alkalmazásának van abban az esetben is helye, ha a számadás felterjesztett ugyan a jelen szabályrendelet szabta időben az espereshez, de lényeges hibák és fogyatkozások miatt azt visszautasítani kellett, s az új számadás elkészítése és felterjesztése iránti meghagyásnak elég nem tétetett a kitűzött újabb határidőbe.

54. §.

A számadói és pénztárnoki felmentvényt, az egyházmegyei számvevőszék javaslatára, az egyházmegye közgyűlése adja meg. A véglegesen marasztaló határozatot is ő hozza meg. (egyh. törv. 256. §.)

A számadás az ugyanazon kezelési évre szólott s jóváhagyott költségelőirányzattól nem térhet el. Csekélyebb mérvű, a presbytérium gyűlési határozatával részletesen indokolt eltérések miatt azonban a számadás jóváhagyása meg nem tagadható.

ZÁRHATÁROZAT.

A jelen szabályrendelet 1901. január elsején lép életbe és végrehajtásával az egyházmegyei esperes és számvevőségi elnök bizatnak meg.

Vagyonkönyv a

Folyó szám	Megnevezése az értéknek vagy a tehernek	Érték tökéösszege Teher tökéösszege				Érték évi jövedelme Teher évi kamata			
		Egyenként		Összesen		Egyenként		Összesen	
		Kor.	Fil.	Kor.	Fil.	Kor.	Fil.	Kor.	Fil.
	A) Értékek. I., Péztökek.								
1.	Tóth Pál.....lakos kötvénye, kiállítva év..... hó.....napján; tőke 100 Kor; kamatláb = 6 ⁰ / ₀ jelzáloggal biztosítva van.	100				6			
2.	Ujhelyi takp. 62/1897. sz. betétkönyve, tőke 200 Kor. kamatláb = 6 ⁰ / ₀	200				12			
3.	Regala kötv. 112/1892. sz. 12 db. szelvénnel; kl. 4 ¹ / ₂ ⁰ / ₀	100				4	50		
	Péztökek együtt.			400				22	50
	II. Ingóságok:								
	a.) A templomban:								
4.	1 db. kehely vert ezüstdől „Isten dicsőségére“ felirattal	100							
5.	1 db. márvány asztal „1796“ felirattal	100							
6.	5 db. selyem asztalterítő jó állapotban à 4 K.	20							
	b.) Lelkészlakon:								
7.	3 db. cserépkályha jó karban à 20 K.	60							
8.	1 db. puhafa, vasalt okmányláda	2							
	c.) Az iskolában:								
9.	1 db. asztal puhafából	10							
10.	16 db. támlás, fiókos pad à 6 Kor.	96							
11.	38 db. oktató, 22 szemléltető tábla à 1 Kor.	60							
	Ingóságok együtt.			448					
	III. Ingatlanok:								
12.	Templom toronnyal 380 □öl területen, fala kőből, téglá ivczet, puhafa tető, cseréppel fedve, 2 ajtó, 6 ablak jó karban. Biztosítva Adriánál = 10000 kor.-ig	10000							
13.	Egyház földjei: 12 kath. 560 □öl; kat. birtokiv = 16 sz. telekjkv. 54 sz. kat. tiszta jöv. = 64 kor.	1285	60			107	06		
14.	Lelkészi földek: 27 kath. 1572 □öl; kat. birtokiv = 17 sz. tkjv. 55 sz. kat. tiszta jöv. = 228 kor.					740			
	Ingatlanck együtt.			11285	60			847	60

1.

2.

1.

2.

A szükséglet czime s a czim egyes tételeinek megnevezése	Pénzérték				A szükséglet czime s a czim egyes tételeinek megnevezése	Pénzérték			
	tételenként		czimenként			tételenként		czimenként	
	Kor.	Fil.	Kor.	Fil.		Kor.	Fil.	Kor.	Fil.
A.) Személyi szükségletek.									
I.									
Lelkeszi javadalom.									
1. Kézpénz		400							
2. Föld jövedelem		740							
3. Buza 5000 kilogram		700							
4. Rozs									
5. Árpa 250		30							
6. Bor 100 liter		50							
7. Fa 10 szekér		50							
8. Irodai átalány		30		2000					
II. Tanítói javadalom.									
1. Kézpénz		300							
2. Tandij		42							
3. Föld jövedelme		265							
4. Buza 170 kilogr.		238							
5. Rozs		—							
6. Árpa 250		30							
7. Bor 100 liter		50							
8. Fa 15 szekér		75		1000					
III. Harangozó fizetése.									
1. Kézpénz		20							
2. Buza 50 kilogr.		70							
3. Árpa 250		30							
4. Temető füve		5		125					
IV. Egyébb személyi szükségletek.									
Személyi szükséglet főösszege				3125					

séglet kimutatása.

tozás alá rendszerint nem eső közszükségletekről.

A szükséglet czime s a czim egyes tételeinek meg- nevezése	Pénzérték				A szükséglet czime s a czim egyes tételeinek meg- nevezése	Pénzérték					
	tételenként		czimenként			tételenként		czimenként			
	Kor.	Fil.	Kor.	Fil.		Kor.	Fil.	Kor.	Fil.		
B.) Dologi szükségletek.											
I.					IV.						
Épületek fentartása:					Kölcsön-adósság:						
1. Tűz elleni biztosítás	12				1. Tőketörlesztésre	100					
2. Javítás, meszelés	100				2. Kamatokra	50					
3. Kéményseprés	10				Összesen:			150			
Összesen:			122		V.						
II.					Egyébb dologi szükség- letek:						
Polgári közadók:					1.						
1. Állami adó	100	50			2.						
2. Egyenérték illeték	12	50			3.						
3. Közs. thatós. adók	32				Dologi szükségletek fő- összege:			622			
Összesen:			145		Összegezés:						
III.					Személyi szükséglet			3125			
Egyházi közadók:					Dologi „			622			
1. Egyházkerületi	10				Összes állandó évi szük- séglet			3747			
2. Egyházmegyei	15										
3. Egyházlátogatási	20										
Összesen:			45								
Kelt _____ évi _____ hó _____ napján tartott egyházközségi gyűlésben _____ sz. a. hozott határozat folytán.											
Egyh. pecsétje.											
lelkész.			presbyterek.			gondnok.					

Jellege	Szükséglet megnevezése	Összeg		Jegyzet
		Kor.	Fil.	
Személyi szükségletek	I. Lelkészi javadalmazás.			Dijlevélbeli, természetbeli járulékaik, melyek 988 kor. értéket képviselnek a földjövdelemben és az egyházi terményadóban talának fedezetet.
	1. Késpénz	409		
	2. Váltság (bor, fa, stb.)	50		
	3. Irodai átalány	10		
	II. Tanítói javadalmazás.			Dijlevélbeli, természetbeni járulékaik, melyek 517 kor. értéket képviselnek a földjövdelemben és az egyházi terményadóban talának kielégítést.
	1. Késpénz	390		
	2. Tandij	42		
	3. Váltság (bor, fa)	50		
	III. Egyházi fizetése.			100 kor. értékű term. járulékaik az egyh. terményadóban lennek fedezetet.
	Késpénz			
IV. Egyébb személyi szükségletek.				
1.				
2.				
Dologi szükségletek	V. Épületek fentartása.			
	Javítások, tüzkár, kéményseprés	122		
	VI. Polgári közadók.			
	Állami adó, illet. egyenért. közs. törvhat.	145		
	VII. Egyházi közadók.			
	Egyház ker., egyházmegyei egyházlát.	45		
	VIII. Kölesön adósság.			
	Törlesztés és kamat fizetés	100		
	IX. Egyébb dologi szükségletek.	50		
Fedezendő szükségletek összesen	1694			

előirányzat.

részéről az _____-ik évre.

<i>Fedezet megnevezése</i>	Összesen		Jegyzet
	Kor.	Fil.	
I. Pénztökek kamatai	92	75	
II. Harang pénz	4		
III. Persely pénz	18		
IV. Haszonbérek	270	80	
V. Egyházi adóból pénzzadó és terményért	1170		
VI. Magtári pénzüvedelem	160		
VII. Különlélék	2		
Fedezet összege:	1717	55	
Mérleg.			
Szükséglet összege	1694		
Fedezet	1717	55	
Maradvány azaz felesleg:	23	55	

Kelt _____ évi _____ hó _____ napján tartott egyházközségi gyűlésben _____ sz. a. hozott határozat folytán.

Egyh. pecsétje.

lelkész.

presbyterek.

gondnok.

Sorszám	Az adózó neve	I. T a r t o z á s																		
		természetben			p é n z n e m b e n											Összesen				
		buza	roz	árpa	előző évről hátralek		rendes egyházi pénzadó		munka váltság		domest. járulók		tanítói nyugdíj pótlók							
					K.	F.	K.	F.	K.	F.	K.	F.	K.	F.	K.	F.				
	Áthozat az előző lapról	652	320	320	30	30	916	12	41	30	19	30	21	60			1028	62		
101	Nagy János	70	35	35			20	7		3	50		40	2	40			13	50	
102	Kiss András	40	20	20				2	40	4	30		20						6	90
103	Tóth Péter	10	5	5			10	1	20				10						1	40
	Összesen:	772	380	380	30	60	926	72	49	16	20		24					1050	42	

Alá-

adófőkönyv.

az _____-ik évről.

		II. L e r o v á s										III. H á t r á l é k							
Vonatközü napló tétel száma	Napló bejegyzés ideje, hó és nap	természetben			váltásban						az összes pénz ki- rovásból		A be nem fizetett természet- beliek ára		A pénz kirovás- ból		Összesen		Jegyzet
		buza	ROZS	árpa	buzáért		rozsért		árpáért		K.	F.	K.	F.	K.	F.	K.	F.	
		kilogram			K.	F.	K.	F.	K.	F.	K.	F.	K.	F.	K.	F.	K.	F.	
		382	120	125	16	20	10	40	7	40	1009	92	51	20	18	70	69	90	
10	Aug. 21.	70	35	35							13	50							
17	Aug. 30.	40	20	20							6	90							
13	Aug. 26.				1	40		60		60	1	40							
		492	175	180	17	60	11		8		1031	72	51	20	18	70	69	90	

írás.

T e r m é n y n a p l ó

Folyó sz.	kelet		Neve a terményfizető adókötelesnek vagy a termény kiadatott (eladatott)	Vonatkozó okmány sorszám	Bevétel			Kiadás		
	Hó	nap			buza	rozs	árpa	buza	rozs	árpa
					kilogramm			kilogramm		
25	okt.	15	Áthozat az előző lapról		332	125	150			
25	"	"	Baka Ferencz fizet		70	40	30			
26	"	"	Takács Pál		80	50	40			
27	"	"	Beke Sándor		20	10	10			
28	"	"	Tóth András		50					
29	nov.	3	Kiss Gábor			50				
30	"	"	Szekeres Péter				50			
31	"	"	Faragó János		20					
32	decz.	3	Nagy Elek		20					
33	"	31	Klein Áronnak eladatott	1				392	175	80
			Év végén összesen		592	275	280	392	175	80
			A bevételből levonva a kiadást		392	175	80			
			Maradvány		200	100	200			

Kelt .....évi december hó 31-én.

gondnok.

főkönyv.

az _____-ik évről.

Sorszám	Vonatközök- mány sorsz.	Előirányzat on kívüli bevétel	Előirányzat on kívüli kiadás	Jegyzet
		K. F.		
			K. F.	

VI. sz. minta.

Vagyon-

a _____ egyházközség-

Kamatkozó alap okmány	Sorszám	Érték	Egyenként		Összesen	
			K.	F.	K.	F.
	I.	Ingóságok értéke összesen				
	II.	Ingatlanok " "				
	III.	Kamatkozó pénztőkék "				
	IV.	Közpénztári évvégi pénzk.				
	V.	Közpt. követelései egyeseknél				
	VI.	Adópénztár " "				
		Érték összesen.				

mérleg

ben _____ -ik évről.

Vonatkozó alap okmány	Sorszám	Teher	Összeg	
			K.	F.
	I.	Az egyházközség kölcsöntöke adósága		
	II.	Közpénztár kiadási hátráléka		
	III.	Adópénztár " " " "		
	IV.	Idegen pénz (mely még nem küldött el.)		
		Teher összesen. Összehasonlítás. Az érték főösszege. A teher " " Maradt az év végén tiszta érték.		
		Kelt _____ évi _____ én		
		lelkész.		gondnok.

21. Tavaszi közgyűlésünk 31. számú határozatára a tussai egyház jelenti, hogy ottani tanítóvá Illés János volt nagy-ráskai tanító választatott meg.

A jelentés tudomásul vétetvén, Illés János a tussai egyház tanítójává beerősítették és a választás a főtiszteletű kerületre felterjesztetik.

22. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 32. pontjában Stépán Gézának, mint Sziráky Lajos jogutódjának az 50 frt tartozás lefizetésére f. évi augusztus hó elsejéig időhaladék engedélyeztetett.

Felhivatik az egyházmegye ügyésze, tegyen jelentést arra nézve, hogy nevezett a szóban forgó összeget lefizette-é, s a mennyiben ez meg nem történt volna az összegnek birói uton leendő behajtására a szükséges lépéseket tegye meg.

23. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 38. pontjával megbízott az egyházmegye esperese, hogy Berencsi Endre mihalyi-i tanító ellen, hanyagság miatt a fegyelmi eljárást rendelje el.

Miután ama körülményből, hogy az egyházmegye időközben elhunyt esperese nevezett ellen a fegyelmi eljárást el nem rendelte, arra lehet következtetni, hogy azt, figyelembe véve a fegyelmi eljárást megelőző vizsgálat fogantatásával megbízott bizottság ama jelentését, hogy az iskolában a szellemi eredmény s vizsgálati jegyzőkönyben feltüntetett tananyaghoz mérten eléggé megfelelő, el sem akarta rendelni; az egyházmegyei közgyűlés Berencsi Endre ellen a fegyelmi eljárás további folytatásától kivételesen s ama reményben, hogy jövőre panaszra okot szolgáltatni nem fog elte-

kint, — figyelmezteti azonban, hogy a tanítást a kellő gonddal vezesse s kötelességét mindenben pontosan teljesítse.

24. A málczai egyház jelenti egyházmegyénknek, hogy Stépán Gábor málczai földbirtokos és ev. ref. egyházi h. főgondnok s neje Stépán Amália urnő a málczai ev. ref. iskola javára annak szomszédságában egy 2000 korona értékű belhelyet adományoztak.

Az adománynak jegyzőkönyvünk lapján való megörökítése mellett nemesszivü adakozóknak egyházmegyénk jegyzőkönyvi háláját és köszönetét fejezi.

25. Ugyanezen közgyűlési jegyzőkönyv 48. pontjában utasítottatott a nagy-ráskai ev. ref. egyház gondnoka, hogy a telekkönyvi birtok iv és földkönyv másolatának beszerzése mellett szerezzon meggyőződést arra nézve, hogy tényleg fenn áll-e a presbytérium ama panasza, hogy jóllehet a lelkész csak 14 magyar hold földet használ s skártailag is annyi van részére biztosítva, mégis 16 k. hold van a lelkészségre telekkönyvezeve s adót is ennyi után kell az egyháznak fizetni, s a menyiben a sérelem alapos, a felszóllamlást a körjegyzői hivatalnál a kellő időben tegye meg.

Felhivatik az egyház gondnoka, hogy fenti értelemben tett eljárásának eredményéről az egyházmegye legközelebbi gyűlése elé jelentést tegyen.

26. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 50. pontjára vonatkozólag az iskola látogatóság jelenti, hogy a nagy-ráskai iskola javult s ott örvendetes haladást tapasztaltak.

Tudomásul vétetik.

27. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 51. pontja,

melyben tudomásul vétetett, hogy a nagy-ráskai egyház iskoláját a tervezett templom javítással egyidejűleg szándékozik kijavíttatni.

További nyilvántartásba tételik.

28. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 53. pontja, melyben utasított Tóth A. F. szalóki tanító, hogy ama panaszával, hogy a hivek a díjlevélbe foglalt szándékos szolgálmányt azon indoklással, hogy ők azt csak az előző tanítónak ajánlották meg megtagadták, — a szükséges intézkedés végett forduljon az esperesi hivatalhoz.

További nyilvántartásba helyeztetik.

29. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 58. i. pontjára vonatkozólag Dudás Lajos, Babarék Dániel, Gyarmathi Sámuel, Szegő Benő és Hajzer Endre ama nyilatkozatai: miszerint hozzá járulnak ahhoz, hogy gyámtári tartozásaik congruájokból 5 éven át 20% levonásával rendeztessék.

Tudomásul vétetik, felhivatván az esperes e határozat végrehajtására.

30. Tavaszi közgyűlésünk 59. számú azon határozatára, melylyel Erdélyi Róza és társai utasítottak az iránt való nyilatkozat tételre, vajjon beleegyeznek-e, hogy nem biztosított kötvényeik az egyházkerületi segélyből rendeztessenek. Izsépy Ferenczné tartozására nézve pedig az ügyész utasított, hogy ha nevezett adósságát záros határidő alatt telekkönyvileg nem biztosítaná, azt tőle per útján hajtsa be ;

az Erdélyi Róza, özv. Lengyel Józsefné, özv. Molnár Istvánné és özv. Kálniczky Jánosné hozzá járuló nyilatkozatai beérkezvén, azok elfogadtnak ; az Izsépy Ferenczné tartozási ügyére vonatkozólag azonban az ügyész jelen-

tése be nem érkezvén, az további nyilvántartásba helyeztetik.

31. Tavaszi közgyűlésünk 60. számu, a nagy-ráskai adó ügy rendezésére vonatkozó határozatra a jelentés be nem érkezvén:

az ügy további nyilvántartásba helyeztetik.

32. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 62. pontjában utasított a kis- és nagy-bárii valamint a m.-jesztrebi egyház iskolájoknak kijavítására.

A határozat kis- és nagy-bári egyházakra vonatkozó részének további nyilvántartásba helyezése mellett, az egyházmegye közgyűlése a m.-jesztrebi egyház által beterjesztett iskola építési tervet és költségvetést egyházmegyeileg jóváhagyja s megerősíti, utasítván az egyházat, hogy az építés megkezdése előtt a tervet és költségvetést jóváhagyás végett a vármegye tanfelügyelőjéhez mulhatlanul mutassa be.

33. Tavaszi közgyűlésünk 63. számu határozata daczára a gercselyi egyház gondnoka ez idő szerint sem jelentvén be, vajjon az egyházi pénzek jelzálogi biztosítása megtörtént-e?

Erre vonatkozó jelentésének tavaszi közgyűlésünkre való beadására szigoruan utasítatik.

34. Tavaszi közgyűlésünk 64-ik pontjára a hegyii egyház beterjeszti a hegyii építendő templom javára, Deregnöben lakó, Hegyiben is birtokos ev. ref. egyháztagokra pótlólag kivetett 25⁰/₀ egyházi adónak lajstromát s kéri annak megerősítését.

Minthogy ezen kivetés ellen senki sem élt felszólamlással, azt egyházmegyei közgyűlésünk is megerősíti.

35. Tavasz közgyűlésünk 76. számú határozatára Elek Sándor nyug. lelkész nem nyilatkozván arra való nézve, vajjon a közte és Ujlaky János tussai h. lelkész között fennálló földbérleti szerződés felbontását kívánja-e?

Miután a nyilatkozat be nem adatott az ügy további nyilvántartásba helyeztetik.

36. Néhai Payzsoss János által a mihalyi templom tornyának építési költségeire tett 200 frtos alapítvány behajtására vonatkozólag az ügyész jelentése be nem érkezőn, az ügy további nyilvántartásba helyeztetik.

37. Tavasz közgyűlésünk 78. számú határozatára melylyel a szerdahelyi egyház gondnoka és lelkésze utasítottak, hogy a kölcsön adott tőkét az egyházmegye ügyésze által biztosítsák, a mely tőkékre nézve pedig telekkönyvi biztosítékok az adósok által nem adatnának, az ily kötvényeket az egyházmegye ügyészenek behajtás végett adják át: az egyház presbytériuma jelenti, hogy a mennyiben a veszélyeztetett tőkék már behajtottak, a többi kint lévő követelés pedig biztos helyen van, a bekebelezést szükségesnek nem látja.

Miután az egyház presbytériuma az egyházmegye idézett határozatának eleget nem tett, a beadott jelentést el nem fogadja és az ügy nyilvántartásba helyezése mellett a hivatkozott határozat haladéktalan és szöszerinti foganatosítására utasítja a presbytériumot.

38. U. e. közgyűlés 81. p. a. tekintettel arra, hogy az egyházlátogatóság jelentése szerint több egyházban a tőkepénzek kellőleg biztosítva nem lévén, veszendőben vannak, — vagyoni felelősség terhe alatt utasította, úgy az anya, mint a leányegyházak lelkészeit és gondnokait, hogy az egyház tulajdonát képező tőkepénzeket ez év július 1-ig bezárólag Dr. Thuránszky Zoltán ügyész ut-

ján telekkönyvileg biztosítsák, a mely tőkére nézve pedig a jelzett határidőig nem adatik telekkönyvi biztosítás, az azokra vonatkozó kötvényeket behajtás végett haladéktalanul adják át az egyházmegyei ügyésznek. Jövőre nézve pedig utasítottak a gondnokok, illetőleg a presbytériumok, hogy kölcsönöket csakis jelzálogi biztosíték mellett adjanak ki, s a melyik gondnok, illetőleg presbytérium az ellen vét, a kiadott kölcsönökért vagyoniilag tétetik felelőssé; egyszersmind az egyházlátogatóság is szigoruan utasított, hogy mindenik egyházban pontosan vizsgálja meg a tőkepénzeket és tegyen kimerítő jelentést az egyházmőre: végrehajtatott-é ezen határozat s a hol e határozat nem foganatosított volna, jegyezze fel nevenként a telekkönyvileg nem biztosított tőke tartozásokat s azokat további intézkedés céljából az egyházmegyére terjessze föl.

Mivel ez ügyre vonatkozólag csak néhány egyházból tétetett jelentés s azokból sem arról, hogy a határozat foganatosított: ezen egész határozat további nyilvántartásba vétetik s megbizatnak az egyházlátogatóságok, hogy mindenik egyházban vizsgálják át a kötvényeket, s tegyenek jelentést az egyházmegyére.

39. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 83. pontjával megbizatott Dr. Thuránszky Zoltán egyházmegyei ügyész, hogy RácZ József nagy-kázméri gondnok számadását az illetékes presbytérium előtt az ősi közgyűlésig vegye át s a számadásról jelentést tegyen.

Az egyházmegye ügyésze a fenti határozat értelmében leendő eljárásra ujjolag felhivatik.

40. Ugyanazon közgyűlési jegyzőkönyv 84. pontjával megbizatott Dr. Thuránszky Zoltán egyházmegyei

ügyész, hogy tudja ki vajjon a Rác Ádám-féle hagyaték biztosítva van-é Rác Józsefnél telekkönyvileg. Ha nincs, akkor az egyházmegye nevében hívja fel Rác Józsefet, hogy egy telekkönyvi biztosításra alkalmas kötvényt adjon magáról s ennek megtörténte után az öszszeget telekkönyvileg biztosítsa, és az eredményről a legközelebbi egyházmegyei gyűlésre jelentést tegyen.

Miután az egyházmegye ügyésze fent idézett határozatnak eleget nem tett, annak mielőbbi foganatosítására ujjolag felhivatik.

41. Olvastatott Tariska Dezső s.-a.-ujhelyi segédlelkész kérvénye, melyben az egyházmegyőbe való bekebeleztetése iránt folyamodik.

Folyamodó kérelmének helyt adva, a felsőzempléni egyházmegyőbe bekebeleztetik.

42. Péter Mihály kis-azari lelkész bejelentvén, hogy az ottani tanítói állomás betöltése czéljából két izben hirdetett pályázat is eredménytelen maradt:

az egyház a pályázat hirdetés ismétlésére utasittatik s Péter Mihály lelkész felkéretik, hogy az állomás betöltéséig a tanítói teendőket végezni sziveskedjék.

43. Az egyházak, lelkészek és özvegyek által beadott segélykérvények a segélyosztó bizottságnak kiadatnak.

44. A segélyosztó-bizottság azon jelentőse, hogy a Szondy-Kenessey alapítvány 400 korona kamata ez évben a szállőskei egyház részére adatott ki:

tudomásul vétetik.

45. Ujlaki János tussai lelkész jelenti, hogy miglészki tanítóvá Kapéry Ferencz nyiri tanító választatott meg.

Miután a megválasztott tanító időközben

lemondott s így az egyház tanító nélkül van, utasittatik a presbytérium, hogy a tanítói állás betöltése érdekében hirdessen pályázatot.

46. Illés János volt nagy-ráskai tanító fegyelmi ügyében az időszaki fegyelmi bíróság által folyó évi július hó 18-án hozott azon ítélet, melylyel nevezett nagy-ráskán viselt tanítói állomásáról elmozdított s az eljárási költségek viselésére ítéltetett, bemutatván:

tudomásul vétetett.

47. Olvastatott a kolbásai ev. ref. egyház kérvénye, melyben a Szondy-Kenessey alapítvány kamatainak elnyeréséért folyamodik.

Miután az egyházmegye segélyosztó-bizottsága a szóban forgó alapítvány kamatait időközben a szőlőskei egyháznak már oda ítélte, folyamodó egyház kérelme nem teljesíthető. A betérjesztett kérvény azonban a segélyosztó-bizottsághoz pártolòlag áttétetni rendeltetik.

48. Olvastatott a lasztoméri ev. ref. egyház lelkészének kérvénye, melyben az iránt folyamodik, hogy a mennyiben az egyház 3000 korona tartozása törlesztésére a f. évi augusztus hó 12-én tartott presbyteri gyűlés javaslata alapján már közgyűlésileg is elfogadtatott és megállapított kulcs szerint 4200 korona újabb kivetés eszközöltetett, s mennyiben a kivetés ellen az egyháztagok részéről, — s csak f. évi szeptember hó 2-án letelő felszóllamlási határidő alatt, kifogás tétetni nem fog, hatalmaztassék fel az egyházmegye esperese, hogy a betérjesztendő iratok átvizsgálása után a kivetést az egyházmegye nevében jóváhagyhassa.

Az egyházmegye közgyűlése méltányolva ama körülményt, hogy a mennyiben a kivetés elleni felszóllamlási határidő csakis f. évi szep-

tember hó 2-án telik le s így a kivetést csakis a jövő téli közgyűlésen hagyhatná jóvá, — ami az egyházra anyagi veszteséggel járna, — felhatalmazza esperesét, hogy amennyiben a kivetés ellen felszóllamlás nem történék, az egyház által beterjesztendő iratok átvizsgálása után a kivetést az egyházmegye nevében jóváhagyhassa s megerősíthesse.

49. Olvastatott a lasztoméri ev. ref. egyház lelkészének az espereshez intézett levele, melyben bejelentvén azt, hogy a lasztoméri ev. ref. templom építése, Istennek áldó segélyével, e hónapban befejeztetvén, annak felszentelési ünnepélyét az egyház f. óvi szeptember hó 9-én óhajtja megtartani, mire az egyházmegye minden tagját az egyház nevében meghívja, az esperest pedig a szükséges intézkedések megtételére felkéri.

A lasztoméri egyház lelkészének levele a meghívás közhírré tétele s a templom szentelési ünnepély alkalmából szükséges intézkedések megtétele végett az esperesnek visszaadatik.

50. Olvastatott a bodzás-ujlaki ev. ref. egyház lelkészének az egyházmegyéhez intézett levele, melyben arra nézve kér utasítást, hogy az egyház, a kir. tanfelügyelő által a hitközségi iskola államosítása tárgyában megindított tárgyalásnál, illetve az államnak az államosítás kérdéséből kifolyólag az egyház iránt támasztott igényével szemben, mily álláspontot foglaljon el s esetleg az egyház mily engedményeket tehet.

Utasítatik az egyház, hogy az állami iskola létesítése tárgyában megindítandó tárgyaláson nyilatkoztassa ki, hogy bár az egyházi többség szívesen veszi azt, hogy Bodzás-Ujlak községben állami iskola állíttassék fel, mind-

mellett annak létesítéséhez az egyház, miután abban módja nincsen, a maga részéről sem felek adományozásával, sem iskolai épület felállításával, hozzá nem járulhat.

51. Beterjesztett a tanítói államsegélyek és korpótlékok ügyében az esperesi hivatalhoz érkezett miniszteri rendeletek és püspöki leiratok, melyeknek értelmében az államsegélyeket és korpótlékokat, az egyházmegyénk területén lévő, minden illetékes tanító az újabb cyclusra is megnyerte.

Tudomásul vétettk.

52. Olvastatott Persenszky János n.-toronyai lelkész előterjesztése, melyben előadja, hogy a kis-toronyai egyház hívei a tanítói állomást egy évig nem akarják betölteni, hanem az évi jövedelmet az egyház adósságának a törlesztésére fordítanák, az iskolás gyermekeket pedig a n.-toronyai iskolába küldnék. Egyszersmind azt is jelenti, hogy tanító már is akadna, de csak úgy, ha a lakószobát kipadlóznák, a mit azonban az egyház hívei nem hajlandók teljesíteni.

Tekintettel arra, hogy a n.-toronyai iskola szűk voltánál fogva a kis-toronyai iskolás gyermekeket be nem fogadhatja, az egyház utasított, hogy a tanítói állomásra hirdessen pályázatot haladéktalanul, s hogy alkalmas tanítót kaphassanak, a lakószobát azonnal padlóztassák ki.

53. Olvastatott Ehlert Gyula s.-a.-ujhelyi lakos, az „Adalékok“ Zemplénummegye történetéhez cz. mű kiadójának kérvénye, melyben kéri, hogy folyóirata a f.-zempléni ev. ref. egyházmegye területén lévő iskolák könyvtárai részére a megveendő segédkönyvek közé iktattassék; kérése teljesítése esetén hajlandó volna egy-

házaink és iskoláink monografiáit, ha azok a szerkesztőséghez beküldetnének, — a szerkesztőséggel történt előzetes megbeszélés után, — a folyóiratban közölni.

Egyházmegyénk méltányolván Éhler Gyula kiadó hézagpótló vállalatát, ismerte azon szükségét, melyen e b. folyóirat kíván segíteni, midőn a történeti adatok közlésével épen szeretett megyénk multját akarja kellő világításba helyezni: az Adalékok Zemplénavármegye történetéhez cz. folyóiratot a lelkészek, tanítók, gondnokok pártoló figyelmébe ajánlja azzal, hogy lehetőleg saját és a lelkészi és iskolai könyvtárak részére mint igen szükséges és hézag pótló művet szerezzék meg.

54. Olvastatott Erdélyi András lasztóczi lelkész kérvénye, melyben tekintve, hogy a tanítóváltozás miatt új khárta kiállítása vált szükségessé, és tekintve, hogy a régi khártában foglalt alapítványból, 4 frt 50 kr. kamat veszendőben van, mert állítása szerint ezt a Szemere család nem akarja fizetni, — ennek törlését kéri.

Utasittatik, hogy a kifizetés, illetőleg követelés ügyében forduljon a családhoz.

55. Olvastatott a f.-zempléni egyházmegyei lelkészek kérvénye, melyben az eddigi gyakorlatra, súlyos anyagi helyzetekre és a méltányosság elvére való tekintetből kéri, hogy az országos gyámtárba fizetendő újabb belépési járulékok 1200 koronáig az egyházmegye területén lévő minden illetékes lelkész után a felosztott gyámtár vagyonából fiztessenek ki.

Egyházmegyénk a lelkészek indokait teljesen méltányolván, kérelmeknek helyt ad s utasítja a gyámtári választmányt, hogy tegye számítás tárgyává, mennyi az az összeg, mely

e célra szükségeltetik s azt a felosztatott gyám-tár vagyónából a határidőig folyósítsa.

56. Beterjesztetett az abarai tanítói-kör jegyzőkönyve.

Áttétetik megfelelő intézkedés végett az általános tanítói-testület elnökéhez. Egyszer-smind tekintve, hogy Nt. Sárkány Imre halálával az egyházi elnöki szék megüresedett: utasítatnak a tanítók, hogy egyházi elnököt válasszanak.

57. Olvastatott a tanügyi bizottság jegyzőkönyve. E szerint az egyes iskolákban következő szellemi eredmény találtatott:

a) Kitünő: a b.-ujlaki, hardicsai, deregnyői, abarai (fi- és leányiskola) a kis-azari, gálszécsi (állami iskola) bánóczyi, homonnai (missió), nagy-mihályi (állami iskola) ladmóczyi, zempléni, s.-a.-ujhelyi (állami iskola), összesen 13.

Dicséretes: a kolbásai, garanyi, málezai, n.-ráskai, kis-ráskai, gálszécsi (felekezeti) gatályi (állami) lasztoméri, vásárhelyi, szöllőskei imregi, szürnyegi, nagy-toronyai, mihályi, legényei (állami iskola). összesen 15.

Kielégítő: a morvai, m.-jesztrebi, csernahói, szalóki, összesen 4.

Gyenge: a tussai, n.-bárii, kis-bárii, kis-toronyai, összesen 3.

A nagy-bárii, kis-toronyai tanítók ezennel szigoruan megintetnek, figyelmezteti őket egyházmegyénk, hogy jövőre saját érdekökben szorgalmasabban tanítsanak.

b) U. e. j. k. szerint szünetelt a tanítás Lasztóczon a tanító betegsége és elhalálózása folytán, a kazsui állami iskolában a vallás és énektanítás az agg lelkész betegeskedése miatt; a kelecsenyi, cseleji állami iskolákban, a lelkészek változása, illetve állomásaiknak ápr. hó utólján történt elfoglalása következtében.

Tudomásul vétetik.

c) U. e. j. k. szerint még mindig hiányos a felszerelés Csernahón, Báriban, K.-Toronyán.

Mivel az illetők már egy ízben felelősség terhe alatt utasítottak, hogy iskolájukat a kellő tanszerekkel lássák el s az is kimondott, hogyha ebben őket szegénységök gátolná, folyamodjanak a kir. tanfelügyelő útján a vallás és közoktatási miniszterhez: ezért ismételten felhivatnak iskolájuk felszerelésére, mivel ellenkező esetben a felelősség sulya a presbytériumra fog nehezedni.

d) U. e. j. k. szerint még mindig rossz a tanterem B.-Ujlakon, s a tanterem és a tanítói lakás N.-Báriban és N.-Ráskán.

Mivel B.-Ujlak állami iskola felállításával akar helyzetén segíteni: N.-Bári és N.-Ráska iskolaszéke felhivatik, hogy az iskola épület és tanítói lakást igyekezzenek rendbehozni.

e) U. e. j. k. szerint nagyobb szorgalomra intendó a szalóki tanító, mivel az előterjesztés szerint, bár a tankötelesek száma csak 6 volt, mégis igen keveset tudtak a növendékek, s a tananyag sem végeztetett el; a szürnyegi tanító pedig a magyar nyelvtan tanításában mutatott igen kevés sikert.

A szalóki tanítót saját érdekében nagyobb szorgalomra inti egyházmegyénk; a szürnyegi tanítót pedig figyelmezteti, hogy jövőre a magyar nyelvtant hűségesebben tanítsa.

f) U. e. j. k. szerint a tőke-terebesi állami iskolában a vallás és énektanításról nem adatott be jelentés, mivel előbb megejtetett a vizsga, mint mielőtt az iskolalátogatók megjelentek volna.

Utasítatnak az iskolalátogatók, hogy az állami iskolákban a rendes látogatási időnél előbb jelenjenek meg.

g) U. e. j. k. szerint ismételten előfordult azon eset, hogy M.-Izsépen az évváró vizsgálat igen korán megtartván: az iskola szellemi állapotáról jelentés nem volt beadható.

Szigoruan utasítatik az iskolaszék, hogy jövőre e tekintetben egyházkerületünk szabályrendeletéhez alkalmazkodják s az évváró vizsgálatot az iskolalátogatók megjelenése után, vagyis június hó utolsó vasárnapján tartsa meg.

h) U. e. j. k. szerint az egyházmegye figyelmébe ajánltatik, hogy intézkedés tétessék a kis-toronyai és bárri iskolák rendes tanítóval való ellátása iránt; különösen haladéktalanul orvoslandónak tartatik a bárri egyház helyzete, a hol a tanítói hivatal részére, bizonyosan a magas felszámítás miatt csupán 64 korona lévén folyósítva, ez okból tanítót nem kaphatnak.

A kis-toronyai és bárri egyházak utasítatnak, hogy állomásainak rendes tanítóval betöltése végett pályázatot hirdessenek; mivel pedig ez Bárira vonatkozólag az államsegély csekélysége miatt valószínűleg eredmény nélküli lesz, felhivatik az esperes ur, hogy tavaszi egyházmegyei közgyűlésünk határozata szerint is, tegyen lépéseket uj, méltányos felvétel kieszközlésére.

i) U. e. j. k. szerint sok egyházban, de különösen Kolbásán, Szalókon, K.-Ráskán, Szöllöskén és Zemplénben sok lévén a mulasztás: a tanügyi bizottság megfelelő intézkedést kér.

Tekintettel arra, hogy a mulasztókkal

szemben nincs más. célravezető eljárás, mint-hogy a mulasztók szülei a polgári hatóságnak kiadatnak s az ő hanyagságuk esetén pedig a közigazgatási bizottságnak tétetik jelentés: ez intézkedésre a tanítók és lelkészek figyelme ujjolag felhivatik. Mivel pedig a sikeres tanítás egyházi életünk fundamentoma: felhivatnak az egyház és iskolalátogatók, hogy mindenütt vizsgálják meg, hogy a mulasztásokkal szemben élt-e az iskolaszék ezen jogorvoslattal, — a további eljárás ettől tétetvén függővé.

j) U. e. j. k. szerint a gercselyi lelkész azon kérelmét fejezi ki, hogy a kelecsenyi állami iskolában teljesítendő szolgálataiért 100 korona fuvar díjban részesitse egyházmegyénk.

Tekintettel arra, hogy szolgálataiért mind az állam által, mind a khárta szerint megfelelő díjazásban részesül: kérelme figyelembe nem vehető s utasítja egyházmegyénk, hogy kötelességét az eddigi díjazásért tovább is végezze.

58. Esperes bejelenti, hogy Fábián István abarai tanító, egyházkerületi tanító-testületi képviselőnek színyérváraljai tanítóvá történt megválasztásával e képviselői állás megüresedett.

Egyházmegyénk ez állásra Sallai Simon m.-izségi tanítót választja meg.

59. U. e. közgyűlésünk a 66. p. a. a tanügyi választmányhoz tette át tárgyalás és jelentéstétel végett Lukács Mihály és Mészáros Péter tanítóknak, mit a felsőzempléni tanítóttestület képviselőinek azon kérvényét, melyben arra kérték az egyházmegyét, hogy iskolalátogatókul tanítókat is küldjön ki az egyházmegyé.

A beadott jelentés szerint erre nézve külön intézkedés nem szükséges, mert jelesebb tanítónk e tisztséggel jelenben is megszoktak bízni és bizonyosan jövőre is megbízatnak.

Egyházmegyénk a jelentést indokánál fogva magáévá teszi s határozatilag kimondja.

60. Rácz Endre bánóczyi tanító, Dezső Julia abarai tanítónő tavaszi közgyűlésünk 61. számú határozata szerint a hivatalos eskületételére utasítatván;

ezen esküt jelen gyűlésünkön letették.

61. Olvastatott Sztankovics Lajos kis-bárii lelkész kérvénye, melyben azt kéri, hogy miután a csekély s mindössze 64 koronára menő állami segély miatt rendes tanító most nem akadt N.-Báriba, ifj. Sztankovics Lajos ideiglenes tanítói minőségben erősítsék be oda.

Ifj. Sztankovics Lajos ideiglenes tanítói minőségben Nagy-Báriba egyévre beerősítetik.

62. A mihályi egyházban a lelkészi teendőknél további 3 évre való ellátásával:

Kádár János legényei lelkész bizatott meg s részére évi 100 korona tiszteletdíjat alapít meg az egyházmegye s egyben utasítja az egyházmegyei segélyosztó bizottságot, hogy ezen évi tiszteletdíjat az egyházmegyei segélyekből utalja ki az adminisztrator lelkésznek.

63. Olvastatott Dudás Lajos kazsui lelkész kérvénye, melyben előadja, hogy ez év ápril. hó 15-én súlyosan megbetegedett s ennek miatta a lelkészi szolgálatok végzésére képtelen lévén, helyette minden vasárnap délelőtt Hajzer Endre hardicsai lelkész végzi az istentiszteletet, kéri ennek tudomásul vételét; továbbá azt kéri, hogy az egyházmegye a lelkészi teendőknél további végzése iránt intézkedjék s végül azt, hogy a szolgálata-

tot tevő lelkész részére az egyházmegye állapítson meg bizonyos tisztelet díjat, amelyet ő készséggel ki fog fizetni.

Egyházmegyei közgyűlés a kérvényben előadott jelentésnek tudomásul vétele mellett, a kazsui egyházban szükséges lelkészi szolgálatoknak további teljesítésével Hajzer Endre hardicsai lelkészt bizza meg s javára Dudás Lajos által fizetendő évi 200 korona tiszteletdíjat állapít meg s ezen összeg évnegyedenként kongruájából vonassék le.

64. Olvastatott Bottka Bertalan gereselyi s volt miglészi lelkész kérvénye, melyben közte s a miglészi ev. ref. egyház között a lelkészi fizetés megosztását kéri.

Amennyiben ezen ügynek első fokon való elbirálása a miglészi egyház presbytériumához tartozik, az azon utasítással adatik vissza folyamodó lelkésznek, hogy kérelmével a miglészi egyházhoz forduljon.

65. Babarék Dániel n.-ráskai lelkész jelenti, hogy a nagy-ráskai egyház tanítójává ifj. Berecz Károly választott meg, kéri a nagy-ráskai egyházba való beerősítést s mellékelt 2 darab ujonnan kiállított tanító díjlevélnek megerősítését.

Berecz Károly tanító a n.-ráskai egyházba beerősített s a választás a lőtiszteletű egyházkerületre felterjesztetik s mellékelt 2 darab új tanítói díjlevél pedig azon felhívással adatik ki az esperesnek, hogy amennyiben a díjlevelek a törvényes követelményeknek megfelelnek, erősítse meg azokat.

66. Oláh Ferencz nyugalmazott tanító ladmóczyi lakos egyházmegyénkhez beterjesztett kérvényében elő-

adja, hogy neki csak most jutott tudomására, miszerint az egyházmegyei özvegy-árvagyántár végkielégítéssel látta el tagjait, miután ennek a tárnak ő is tagja volt, azon a jogalapon, amelyen tanítótársai végkielégítésüket megkapták, részvénye utáni végkielégítése összegének megállapítását s annak részére való kiadatását kéri.

Kérvénye javaslat és jelentéstétel végett áttétetik a számvevőszékhez.

67. Olvastatott Kálniczky János felső-reviscei lelkész kérvénye, melyben előadván, hogy a miglészi lelkészi állásra való megválasztatásáról szóló jegyzőkönyvet s ezzel a választás jogerőssé nyilvánítását az esperesi hivataltól csak május 4-én vette kézhez s ekként ápril. hó 24-ig jelenlegi lelkészi állásáról nem mondhatott le s az ungi esperesnek megválasztatásáról nem tehetett jelentést. Csak májusban kért tehát elbocsátót, de az ungi esperes azt, mint időutánit megtagadta; azt kéri ennél fogva az egyházmegyétől, hogy engedje meg neki, miszerint miglészi lelkészi állását 1901. ápril. hó 24-én foglalhassa el s addig pedig a miglészi egyházat valamelyik szomszéd lelkész adminisztrálja.

Egyházmegyei közgyűlés szótöbbséggel kimondja, hogy Kálniczky János megválasztott miglészi lelkész állását 1901. évi április hó 24-én elfoglalhatja; azonban elvárja egyházmegyénk, hogy megválasztott lelkész, addig is míg helyét elfoglalja — a mint maga is megígérte — az uri szent vacsora kiosztása végett időről-időre jelenjen meg a miglészi egyházban s az egyháznak pedig s jövő ápril. hó 24-ig való s kellő fizetés melletti adminisztrálásával az esperes bizzon meg valakit a szomszéd lelkészek közül.

68. A gereselyi egyház a lelkészlakon egy konyhát s elől egy szobát építvén, az építkezés utólagos jóváhagyását kéri az egyházmegyétől.

Tudomásul szolgál s jóváhagyatik.

69. Kiss Tamás málczai lelkész jelenti, hogy Stépán Gáborné urnő málczai lakos az urasztalára és szószékre bársonyterítőket vett, melyeket Ida és Róza leányai szépen kiharcoltak; ez adományok a tavaszi egyházkerületi gyűlés jegyzőkönyvéből kimaradtak, ennél fogva azt kéri, hogy azoknak az egyházkerületi jegyzőkönyvbe való utólagos felvétele iránt az egyházmegye intézkedjék.

A jelentés és kérelem azon felhívással tételik át az espereshez, hogy az adománynak az egyházkerületi jegyzőkönyvbe való pótlólagos felvétele iránt intézkedjék.

70. Ujlaki János tussai h. lelkész, a közte és Elek Sándor között levő jövedelmi megosztás ügyéről jelentést tevén, az egyházmegye határozatát kéri.

Az ügy egyoldalulag nem lévén elintézhető, megbizatik az esperesi hivatal, hogy e tárgyban hallgassa ki Elek Sándort.

71. Bottka Bertalan gereselyi lelkész panaszos kérvényében előadja, hogy lelkészi díjlevele szerint a kisztei hivek a lelkészi réten termett szénát és sarjút lekaszálni és felgyűjteni kötelesek s most mégis, miután a szénát lekaszálták s fel is gyűjtötték azzal állanak elő, hogy a sarjút se lekaszálni, se felgyűjteni nem kötelesek. Miután neki e miatt tetemes kára van, kéri a ntü. egyházmegyei közgyűlést, hogy ezen ügyben intézkedni sziveskedjék.

Miután az új díjlevélben és a lelkészi kimutatásban is úgy volt magyarázva a kárta tartalma, hogy a kisztei hivek csak a szénát

fogják kaszálni s felgyűjteni, de meg Kozma Antal volt gercselyi lelkész tanuságtétele szerint is, a kisztei hivek eddig se kaszálták s gyűjtötték fel a sarju termést; folyamodó lelkész kérelme nem volt figyelembe vehető.

72. A tiszáninneri leányképző ügyében egyházkerületünk tavaszi közgyűlésének 61. jkvi pontja alatt az egyházmegyékhez tárgyalás végett leküldött emlékiratot és indítványt tárgyalván egyházmegyénk :

Az ügy tanulmányozására egy bizottság küldetik ki, melynek tagjai: Dókus Gyula, Kádár János s Bernáth Aladár. A bizottság javaslata legközelebbi egyházmegyei gyűlésünkre váratik be.

73. Tárgyalás alá vétetvén a domesztikából segélyt kérő folyamodványok, amelyekre következő határozatok hozattak :

I. A lelkészek kérvényeire :

1) Persenszky János nagy-toronyai lelkész kér 400 kor. Mint 90 éves lelkész hűséges lelkipásztori működése, csekély fizetésére s többszöri kiraboltatása miatt szenvedett kárait s egyéb nehéz körülményeire való tekintettel ajánltatik 100 koronára.

2) Horkay Bertalan abarai lelkész kér 400 koronát. Folyó évben a községben pusztított tüzvész ingóságának s terményének egy részét elpusztítván, erre való tekintetből ajánltatik 200 koronára.

3) Szeghő Benő zempléni lelkész kér 400 koronát. 26 évi lelkészkedése alatt, több elemi csapások miatt szenvedett tetemes kárait, három fia taníttatása folytán reá nehezedő sok kiadásaira s általában véve súlyos anyagi körülményeire való tekintettel ajánltatik 200 koronára.

II. Az egyházak kérvényeire:

1) A mihalyii egyház kér — — 1000 koronát. Mint elszegényedett s adóssággal megterhelt egyház hatóságilag bezárt temploma s rozszant parókhiája kijavítására ajánltatik — — — — — 200 koronára.

2) A szalóki leányegyház kér — 400 koronát. Mint jobbára szegény földmivesek és zsellérekből álló kis egyház, mely tót ajku vidéken s idegen felekezetek közé ékelve missiót teljesít, templomtető javításból származott adóssága törlesztésére ajánltatik 200 koronára.

3) A homonnai missió egyház kér 400 koronát. Templom megújítás és toronyépítésből előállott 1200 korona tartozásának törlesztésére ajánltatik 200 koronára.

4) A hardicsai egyház kér — — 800 koronát. Mint tűzvész által többször sujtott egyház, egyházi épületeinek felépítéséből eredt adósságai törlesztésére melegen ajánltatik — — — — — 200 koronára.

5) A ladmóczyi egyház kér — — 500 koronát. Mint szegénységgel küzdő egyház, iskola- s templomépitésre felvett adóssága törlesztésére ajánltatik 200 koronára.

74. Olvastatott Berencsi Endre mihalyii tanító kérvénye, melyben a mihalyii egyházban teljesített lelkeszi szolgálatokért segélyért folyamodik.

Berencsi Endre már a tavaszi gyűlés elé is folyamodott ily czímen segélyért, de mert akkor ezen gyűlés 54. számú határozata szerint fegyelmi eljárás rendeltetett el ellene, kérelme ennek befejeztéig függőben hagyatott; mostan a fegyelmi eljárás ellene beszünttetvén, kérelme kiadatik az egyházmegye segélyosztó bizottságának, hogy azt lehetőleg vegye figyelembe.

75. Az ez évi őszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőül megválasztottak és kiküldöttek:

az elnökség mellett: Ujj István, Kádár János papi, gróf Lónyay Gábor és Dókus Ernő világi tanácsbírák; Hutka József papi és Dókus László világi főjegyzők. Póttagokul pedig: Kozma Antal papi és Nemes Lajos világi tanácsbírák.

Felkéretnek az egyházkerületi közgyűlésre kiküldött rendes tagok, hogy netaláni akadályoztatásuk esetén, e körülményt az esperessel kellő időben tudassák, hogy a póttagok kiküldése iránt intézkedhessék.

76. A jegyzőkönyv hitelesítésének helyéül S.-A.-Ujhely tüzetik ki,

s arra az elnökség mellett Ujj István, Kádár János papi, Dókus Gyula, Dókus Ernő világi tanácsbírák, a jegyzői kar és Dr. Thuránszky Zoltán egyházmegyei ügyész küldetnek ki.

77. Mindezen jegyzőkönyvi pontok S.-A.-Ujhelyben 1900. évi szeptember hó 14-én az erre kinevezett hitelesítő bizottság által,

meghitelesítették.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának Miglészen 1900. évi aug. 25-én tartott üléséről felvett

j e g y z ő k ö n y v.

Jelenvoltak: Bernáth Elemér egyházmegyei gondnok, Hajzer Endre h. esperes mint elnökök. Ujj István, Kozma Antal, Kádár János papi; Dókus Gyula, Dókus Ernő, gróf Lónyay Gábor világi tanácsbírák. Mint jegyzők: Hutka József papi — Dókus László világi főjegyzők.

I.

Tavaszi közgyűlésünk alkalmával tartott k. i. bírósági ülésnek IV. számú végzése folytán Nyiszki András volt tussai lakos 100 frt hagyománya tárgyában az ügyiratok visszaadása mellett megbízott az esperes, hogy Elek Sándor és Ujlaki János lelkészek között folytatott számozkodási perre vonatkozó iratokat az illetékes bíróságtól szerezzék be s az így kiegészített iratokat felvilágosító jelentése kíséretében mutassa be.

Végzés.

Miután ezen iratok Sárkány Imre esperes halála miatt nem szereztettek be, felhivatik a h. esperes, hogy az előterjesztésben említett iratokat szerezzék be, s az ekként kiegészített iratokat felvilágosító jelentése kíséretében mutassa be.

II.

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye közigazgatási bírósága Miglészen, 1900. évi augusztus hó 23-án

tartott ülésében tárgyalás alá vette Ujlaki János tussai ref. h. lelkésznek és Marincsák György tussai gondnoknak, a néhai Nyiszki András hagyatékának Elek Sándor lelkésszel való barátságos elintézőse tárgyában beadott kérvényét.

Végzés.

Ezen kérvény az I. szám alatt tárgyalt bírósági ügyhöz, mint együvé tartozóhoz csatoltatik.

III.

S.-A.-Ujhelyben 1900. évi márczius hó 29-én tartott közigazgatási bírósági ülésben VII. szám alatt hozott határozattal N. Pely Jánosné szül. Bajos Borbála bodzás-ujlaki örökhagyó hagyatéki ügyének megvizsgálására kiküldött bizottsági jelentése és az eljárás folyamán felvett jegyzőkönyvből megállapítván az, hogy ezen hagyatékból az egyháznál 350 frt meg van, míg az ezen felül lévő 69 frt 57 kr. az egyház illetve hagyaték költségeire fordított :

a jelentés tudomásul vétetik.

IV.

A S.-A.-Ujhelyben 1900. évi márczius hó 29-én tartott közigazgatási bírósági ülésben VIII. szám alatt hozott határozattal N. Kovács Andrásné szül. Leskó Sára bodzás-ujlaki örökhagyó hagyatéki ügyének megvizsgálására kiküldött bizottság jelentése és az eljárás folyamán felvett jegyzőkönyvből megállapítván az, hogy a hagyatéki terhek levonása után fennmaradt 480 frtot kitevő tiszta hagyaték Lajos István volt gondnok által bekebelezésre alkalmas kötelezvénynyel biztosított s a kötelezvény a bekebeleztetés eszközöltetése céljából az egyházmegye ügyésze által átvétetett:

a jelentés tudomásul vétetik.

*A felső zempléni ev. ref. egyházmegye időszaki fe-
gyelmi bíróságának S.-A.-Ujhelyben 1900. évi ju-
nius hó 15-én tartott üléséről felvett*

j e g y z ő k ö n y v.

Az egyházmegyei gondnok elfoglaltsága miatt meg nem jelenhetvén, helyettesítésére Dókus Gyula világi tanácsbírók kérte fel, aki az elnöki széket elfoglalván, a betegség okából távol lévő esperes helyettesül Ujj István egyházi tanácsbírók kérte fel. Ezek után a bíróság Hajzer Endre és Kádár János egyházi és Nemes Lajos világi tanácsbírákból megalakulván, a jegyzői toll tiszttel Dókus László világi főjegyző bizatott meg.

A tanácskozást vezető világi elnök megállapította, hogy ugy panaszlott Illés János tanító, mint a panaszok képviselőjében Tamás József egyházi gondnok szabályszerűleg lettek megidézve s azok meg is jelentek. Elnök ezután az ügyet ismerteti s az összes iratok felolvasása után az érdekelteket nyilatkozataik megtételére felszólította. Panaszlók képviselőjében megjelent Tamás József, a panasz beadványokban előadottakat élöszóval ismételte, mire panaszlott az ellene vádként felhozott eseteket tagadta. Ezek után a tárgyalás befejeztetvén, az ítélet meghozatala végett elnök a közönséget s az érdekelteket távozásra hívta fel, melyek után elnök a bíróságot véleményök illetve szavazatok beadására hívta fel, a kik is ebbeli felhívásnak eleget téve, annak eredménye szerint egyhangulag a következő ítélet hozatott:

A felső-zempléni ev. ref. egyházmegye időszaki fegyelmi bírósága S.-A.-Ujhelyben 1900. évi június hó

15-én tartott ülésében tárgyalás alá vette az Illés János n.-ráskai tanító ellen folyamatba tett fegyelmi ügyet. A megejtett nyomozatról felvett jegyzőkönyvnek, az azok mellékletét képező okmányok felolvasása, valamint a fegyelmi kereset alá vont tanító és beidézett Tamás József n.-ráskai gondnok, Kaszonyi József, Tamás György és Kaszonyi Pál presbyterek kihallgatása után a következő ítélet hozatott:

Ítélet.

Illés János nagy-ráskai ev. ref. tanító a terhére rótt és az egyházi törvények 301 §-ának 3, 7, és 10 pontjába ütköző fegyelmi vétségekben vétkesnek mondatik ki s ezért a 302. §. d) pontja alapján nagy-ráskai tanítói állomásáról elmozdítatik és egyben az összes eljárási költségekben elmarasztaltatik.

Indokok.

Ugy a helyszíni, mint a mai tárgyaláson kihallgatott tanúk vallomásaiból kétségtelenül megállapított, hogy Illés János nagy-ráskai tanító több alkalommal oly ténykedést fejtett ki, mely nemcsak a közerkölesiséget sértette, hanem az egyház tekintélyét is csorbitotta, sőt tanítói állásának méltóságát is lealacsonyította; de ezenkívül még hivatalos kötelességének teljesítését is elmulasztotta; mindezek alapján őt Nagy-Ráskán viselt tanítói állásáról elmozdítani s az eljárási költségekben elmarasztalni kellett.

Ezen ítélet úgy Illés János, mint a nagy-ráskai ev. ref. egyház képviselőjében megjelent Tamás József gondnok előtt kihirdetve, azt az utóbbi belenyugvással fogadtá, míg Illés János elhatározását függőben tartotta.

Jegyzették: Hutka József egyházmegyei papi főjegyző az 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 13, 24, 34, 60, 61, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 73, 74, 77 közgyűlési és az I., II. közigazgatási bírósági pontokat.

Dókus László egyházmegyei világi főjegyző a 9, 20, 21, 30, 31, 33, 35, 36, 37, 41, 42, 43, 44, 45, 46, közgyűlési és a III., IV. közigazgatási bírósági pontokat s az időszaki fegyelmi bíróság egy pontját.

Péter Mihály egyházmegyei papi aljegyző a 10, 12, 14, 16, 38, 51, 52, 53, 54, 55, 56, 57 a—j, 58, 59 pontokat.

Bernáth Aladár egyházmegyei világi aljegyző a 11, 15, 17, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 32, 39, 40, 47, 48, 49, 50, 75, 76 pontokat.

A jegyzőkönyvben foglalt tárgyak rövid kimutatása.

Jelenvoltak.

1. A közgyűlés istenisztelettel kezdődött.
2. A gyűlés megnyitattik. Az elhunyt Sárkány Imre esperes érdemei jegyzőkönyvbe igtattatnak s családjának részvét irat küldetik.
3. Sárkány Imre esperes elhalálozása alkalmából Kun Bertalan püspök részvétirata jegyzőkönyvbe vétetik.
4. Esperesi hivatal vezetésével Hajzer Endre tanácsbíró bizatik meg s az esperesi hivatalra a szavazás elrendeltetik.
5. Sárkány Imre temetésének leírása és Fejes István halotti beszéde s Péter Mihály siri beszéde jegyzőkönyvbe iktattatik.
6. A gyűlésről elmeradtak igazolása.
7. A gyűlésen meg nem jelent lelkészek igazolásra hivattak fel.
8. Hajzer Endre h. esperes esperesi jelentése jegyzőkönyvbe vétetett.
9. A csernahői községi erdő cserzése ügyében hozott határozat.
10. A szöllőskei rendkívüli egyházi adó s egyéb ezen egyházat terhelő adósságok rendezése.
11. A zempléni egyház adóssága ügyében hozott határozat.
12. A ladmóczyi lelkész fizetés hátrálék ügye.
13. Babarék Dániel gyámügyi tartozása.
14. Néh. Soltész Károly gyámügyi tartozásának további nyilvántartása.

15. Szegő Benő zempléni, és Hajzer Endre hardiesai lelkészek gyámházi tartozása kongruájokból levonandó.
16. Petrásovics Sándor gyámházi tartozása töröltetik.
17. Izsépy Miklós tartozásának mielőbbi behajtására az ügyész felhivatik.
18. Andorkó Gyula és Pallai Amália gyámházi tartozásaik behajtására az ügyész felhivatik.
19. Köncs Menyhért örökösei tartozásaikat befizették.
20. Az egyházi számadások kezelésére vonatkozó szabályrendelet.
21. Tussai tanítóvá Illés János választatott meg.
22. Egyházmegyei ügyész felhivatik, hogy Sziráky Lajos tartozása tárgyában jelentést tegyen.
23. Berencsi Endre mihályii tanító ellen a fegyelmi eljárás beszünttetett.
24. Stépán Gábor és neje málczai iskolának belhelyet adományoztak.
25. Tavaszai közgyűlésünk 48-ik számú határozatára való jelentéstételre a n.-ráskai egyház gondnoka ismételten utasittatik.
26. A nagy-ráskai iskola szellemi állapota javult.
27. A nagy-ráskai iskolaépítés további nyilvántartásba helyeztetik.
28. A szalóki tanító szántásslolgálmány ügye.
29. Dudás Lajos, Babarék Dániel, Gyarmathy Sámuel, Szegő Benő és Hajzer Endre gyámházi tartozására hozott határozat.
30. Izsépy Ferenczné tartozásának további nyilvántartása.
31. A nagy-ráskai adóügy további nyilvántartásba tételük.
32. Kis- és N.-Bári, M. Jesztreb iskoláinak építés ügye.
33. A gercseyi egyház tőkepénzei ügyében hozott határozat.
34. A hegyii templomra tett pótkivetés megerősítették.
35. Elek Sándor a közte és Ujlaki János között fenn-

- álló földbérleti ügyben nyilatkozattételre hivatik fel.
36. Payzsoss János alapítványa további nyilvántartásba helyeztetik.
  37. A szerdahelyi egyház kölesön adott tőkének ügye.
  38. Az egyházlátogatóság utasittatik, hogy az egyházi tőkepenzsek biztosítására legközelebbi gyűlésünknek jelentést tegyen.
  39. Rácz József nagy-kázméri gondnok számadásának átvételére az ügyész felhivatik.
  40. Rácz Ádám-féle hagyaték telekkönyvileg biztosítandó.
  41. Tariska Dezső s.-a.-ujhelyi s. lelkész az egyházme-gyébe bekebeleztetik.
  42. Péter Mihály a kis-azari egyházban való tanítói teendőkkel megbizatik.
  43. Több segélykérvény a segélyosztó bizottsághoz tétetik át.
  44. A Szondy-Kenessey alapítvány kamatja a szőlőskői egyháznak adatott ki.
  45. A miglészi egyház a tanítói állás betöltése végett új pályázatot hirdessen.
  46. Illés János fegyelmi ügyében hozott időszaki bírósági ítélet bemutatott.
  47. A koltásai egyház kérvénye segélyosztó bizottsághoz tétetik át.
  48. A lasztoméri templomra tett rendkívüli egyházi adót, ha ellene felszóllamlás nem tétetik, esperes erősítse meg.
  49. A lasztoméri templom szentelésére az esperes hívja meg az egyházmegyét.
  50. Bodzás-ujlaki állami iskola ügy.
  51. Tanítói államsegélyek és korpótlékokra vonatkozó miniszteri rendeletek és püspöki leiratok tudomásul vétele.
  52. A n.-toronyai egyház tanítói állomására pályázatot hirdetett.

53. Az „Adalékok Zemplénnvármegye történetéhez“ című folyóirat a lelkészek, tanítók s gondnokok pártoló figyelmébe ajánlatik.
54. A lasztóczyi tanítói khárta ügyében való intézkedés.
55. A felső-zempléni ev. ref. egyházmegyei lelkészekért 1200 koronáig az országos gyámtárba fizetendő újabb belépési járulékot a felosztatott egyházmegyei gyámtár fogja fizetni.
56. Az általános tanítói értekezlet egyházelnököt válasszon.
57. A tanügyi bizottság jegyzőkönyve tudomásul vétetik s a szerint több határozat hozatik.
58. Egyházkerületi tantestületi képviselővő Sallai Simon m.-izsépi tanító választatott meg.
59. Lukács Mihály és Mizesák Péter tanítók kérvénye tárgyában hozott határozat.
60. Rácz Endre bánóczyi tanító, Dezső Julia abarai tanítónő az esküt letették.
61. Ifj. Sztankovics Lajos N.-Báriba ideiglenes tanítónak beerősítettik.
62. Kádár János a mihályi egyház további adminisztrációjával megbízatik.
63. A kassai egyház adminisztrációja Hajzer Endrére bizatik.
64. Bottka Bertalan kérelmével a miglőczyi egyházhoz utasittatik.
65. Berecz Károly n.-ráskai tanítónak választatott.
66. Oláh Ferencz kérvénye a számvevőszékhez tétetik át.
67. Kálniczky János megválasztott miglőczyi lelkész folyamodására hozott határozat.
68. A gercselyi lelkész lakon végzett építkezés jóváhagyatik.
69. Stépán Gábornó adománya a kerületre felterjesztetik.
70. Ujlaki János folyamodása tárgyában Elek Sándor kihallgatandó.

71. Bottka Bertalan miglősi lelkészek sarju kaszálás ügyében beadott kérelme nem teljesíthető.
72. A tiszáninneni leányképző ügyében hozott határozat.
73. Domesztikai segélykérő ivék tárgyalása.
74. Berencsi Endre mihályi tanító kérvénye áttétetik a segélyosztó bizottsághoz.
75. Egyházkerületi gyűlésre kiküldött képviselők.
76. A jegyzőkönyv hitelesítésére kiküldött bizottság névsora.
77. Jegyzőkönyvi pontok meghitelesítése.

Közigazgatási bírósági ügyek.

- I. Nyiszki András hagyománya tárgyában hozott határozat.
- II. Ujlaki János és Marincsák György kérvényére hozott végzés.
- III. N. Pely Jánosné szül. Lajos Borbála hagyat. ügye.
- IV. N. Kovács Andrásné szül. Lesko Sára hagyatéki ügyében hozott ítélet.

Időszaki fegyelmi bírósági ügy.

- III. János n.-ráskai tanító fegyelmi ügyében hozott ítélet.
-

Betűrendes mutató.

- B**abarék Dániel 6, 13, 29.
Berecz Károly 65.
Berencsi Endre 23, 74.
Bernáth Aladár 4, 72, 76.
Bottka Bertalan 64, 71.
Bodzás-Ujlak 50, 57 d.
Csernahò 9, 57 e.
Dezsõ Julia 60.
Dókán 15, 55.
Dókus Ernõ 75, 76.
Dókus Gyula 4, 72, 76.
Dókus László 75, 76.
Dudás Lajos 6, 29, 63.
Egyházkerület 20.
Egyházmegye 20, 21.
Egyházlátogatóság 38.
Egyetemes tanítói ért. elnök.
Éhler Gyula 53.
Elek Sándor 35, 70.
Esperes 8, 15, 29, 38, 48, 49, 55.
Fejes István 4, 5.
Gercsely 33, 68.
Gercselyi lelkész 57 j.
Gyarmathy Sámuel 29.
Hajzer Endre 4, 29, 63.
Hardicsa 72.
Hegyi 34.
Homonna 73.

- Horkay Bertalan 7, 73.
Hutka József 75, 76.
Illés János 21, 46.
Iskolák 57, a, 57 b.
Iskolalátogatók 57 f.
Izsépy Ferenczné 30.
Kádár János 62, 72, 75, 76.
Kálniczky János 67.
Kis-Bári 32.
Kis-Ráska 57. i.
Kiss Tamás 69.
Kis-Toronya 57, c, 57 h.
Kolbása 57 i.
Kozma Antal 75.
Kun Bertalan 3.
Ladmócz 12, 73.
Lasztóczy lelkész 54.
Lasztomér 48.
Lelkészek 55.
Lónyay Gábor gróf 75.
Lukács Mihály 59.
Magyar-Izsép 57 g.
Miglész 45, 64, 67.
Mihalyi 62, 73.
M.-Jesztreb 32.
Mizsák Péter 59.
Nagy-Bári 32, 57 e, 57 d. 57 h, 61.
Nagy-Ráska 26, 31, 25, 27, 57 d.
Nagy-Toronya 52.
Nemes Lajos 75.
Oláh Ferencz 66.
Persenszky János 73.
Péter Mihály 15, 42, 76.

- R**ácz Endre 60.
Sallai Simon 58.
 Sárkány Imre családja 2.
 Segélyosztó bizottság 10, 43, 47, 62, 74.
 Soltész Károly id. 14.
 Stépán Gábor 24.
 Stépán Gáborné 24, 69.
 Stépán Mihály 7.
 Szalók 57, 1, 73.
 Számvevőszék 8, 16, 66.
 Szegő Benő 29, 73.
 Szerdahelyi gondnok 37.
 Szöllőske 10, 57, 1.
 Sztankovics Lajos 7.
 Sztankovics Lajos ifj. 6.
Tariska Dezső 41.
 Thuránszky Zoltán 14, 17, 18, 22, 30,
   36, 39, 40, 76.
 Tóth Antal Ferencz 28, 57 é.
 Tussa 21.
Ujj István 75, 76.
 Ujlaki János 35, 70.
Zemplén 11, 57 i.
-

